

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Bakalářská práce

Význam inkasa daně z nemovitých věcí do rozpočtů obcí

Eva Hálová

© 2024 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Eva Hálová

Veřejná správa a regionální rozvoj – c.v. Šumperk

Název práce

Význam inkasa daně z nemovitých věcí do rozpočtů obcí

Název anglicky

Importance of real estate tax collection into municipal budgets

Cíle práce

Hlavním cílem bakalářské práce je analýza vybraných rozpočtů obcí s ohledem na podíl inkasa daně z nemovitých věcí na daňových a celkových příjmech rozpočtů obcí v Olomouckém kraji. Dílčím cílem práce je analýza využití místního koeficientu, jako jedné ze složek daně z nemovitých věcí, a vyhodnocení jeho použití u zvoleného vzorku obcí.

Metodika

Teoretická část práce bude vytvořena prostřednictvím kompilace poznatků z dostupné odborné literatury, aktuálních právních předpisů a dalších relevantních zdrojů se zaměřením na daň z nemovitých věcí a její význam v obecním rozpočtu.

Na základě získaných dat bude provedena analýza daně z nemovitých věcí v kontextu rozpočtů vybraných obcí Olomouckého kraje. Bude vyhodnocena frekvence využití koeficientů a podíly daně z nemovitých věcí na daňových a celkových příjmech rozpočtů vybraných obcí v Olomouckém kraji. Současně budou navržena možná opatření související s touto problematikou.

Doporučený rozsah práce

30 – 50 stran

Klíčová slova

daň, nemovitá věc, sazba daně, základ daně, poplatník, pozemek, stavba, jednotka

Doporučené zdroje informací

- BOHÁČ, Radim. Daňové příjmy veřejných rozpočtů v České republice. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013. ISBN 978-80-7478-045-5.
- MARKOVÁ, H. Finanční hospodaření územních samosprávných celků. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta, 2008. Scripta iuridica, 6. ISBN 978- 80-87146-08-8
- PEKOVÁ, Jitka. Hospodaření a finance územní samosprávy. Vyd. 1. Praha: Management Press, 2004. ISBN 80-726-1086-4.
- PEKOVÁ, J., J. PILNÝ a M. JETMAR. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: ASPI, 2008. ISBN: 978-80-7357-351-5.
- PROVAZNÍKOVÁ, R. Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: GRADA Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5921-0
- RADVAN, M. Vlastní daňové příjmy obcí. 1. Vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2011. ISBN 978-80-210-5611-4
- ŘEZNÍČKOVÁ, Kristýna. Výlučné daňové příjmy obcí. Olomouc: Iuridicum Olomoucense, 2016. Acta iuridica Olomucensia. Monografie a studie. 228 s. ISBN 978-80-87382-80-6.
- SEDMIHRADSKÁ, L. Rozpočtový proces obcí. Praha: Wolters Kluwer, 2015. 179 s. ISBN 978-80-7478-967-0.

Předběžný termín obhajoby

2023/24 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Jiří Čermák, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 4. 9. 2023

prof. Ing. Lukáš Čechura, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 3. 11. 2023

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 09. 02. 2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Význam inkasa daně z nemovitých věcí do rozpočtů obcí" jsem vypracoval(a) samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor(ka) uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil(a) autorská práva třetích osob.

V Praze dne 14. 03. 2024

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Jiřímu Čermákovi, Ph.D., za odborné vedení, konzultace a cenné rady při vedení této práce.

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá analýzou a komparací využití místního koeficientu u daně z nemovitých věcí jako zdroje příjmů ve vybraných obcích Olomouckého kraje. Dále se zaměřuje na využití daňových pravomocí a možností ovlivňování výnosu daně z nemovitých věcí. Teoretická část je tvořena prostřednictvím kompilace poznatků z odborné literatury, aktuálních právních předpisů a dalších relevantních zdrojů se zaměřením na daň z nemovitých věcí a její význam v obecním rozpočtu. V praktické části je proveden rozbor dat, dále je zhodnocena četnost využívání místního koeficientu a výše podílu daně z nemovitých věcí na rozpočet územně samosprávních celků. Po provedené analýze jsou vypočteny průměrné roční příjmy z daně z nemovitých věcí na jednoho obyvatele. Závěry práce ukazují, že většina obcí stanovení koeficientů nevyužívá nebo je využívá v minimální míře. Upravení výše koeficientů přitom zvyšuje výnosy z daně z nemovitých věcí, což má pozitivní dopad na daňové i celkové příjmy obecních rozpočtů.

Klíčová slova: daň, nemovitá věc, sazba daně, základ daně, poplatník, pozemek, stavba, jednotka, koeficient, rozpočet

Importance of real estate tax collection into municipal budgets

Abstract

The bachelor's thesis deals with the analysis and comparative of the use of the local coefficient for real estate tax as a source of income in selected municipalities of the Olomouc Region. It also focuses on the use of tax powers and possibilities of influencing real estate tax revenues. The theoretical part is formed through a compilation of knowledge from professional literature, current legal regulations and other relevant sources with a focus on real estate tax and its importance in the municipal budget. In the practical part, the data is analysed, the frequency of use of the local coefficient and the amount of the share of real estate tax in the budget of territorial self-governing units are evaluated. After the analysis, the average annual income from real estate tax per capita is calculated. The conclusions of the work show that the most of municipalities don't use the determination of coefficients or use them to a minimal extent. At the same time, adjusting the amount of the coefficients increases the income from the real estate tax, which has a positive impact on the tax and total revenues of the municipal budgets.

Keywords: tax, real estate, tax rate, tax base, taxpayer, land, building, unit, coefficient, budget

Obsah

1 Úvod.....	11
2 Cíl práce a metodika	12
2.1 Cíl práce	12
2.2 Metodika	12
3 Teoretická východiska	15
3.1 Charakteristika obce.....	15
3.1.1 Orgány obce.....	15
3.1.2 Druhy obcí	17
3.2 Financování obce	18
3.2.1 Charakteristika obecního rozpočtu	18
3.2.2 Příjmy obce.....	21
3.2.3 Výdaje obce	24
3.3 Charakteristika daní	25
3.3.1 Soustava daní České republiky	26
3.4 Daň z nemovitých věcí.....	28
3.4.1 Daň z pozemků	28
3.4.2 Daň ze staveb a jednotek	31
3.4.3 Koeficienty.....	33
3.5 Změny v důsledku novelizace zákona o dani z nemovitých věcí	35
4 Vlastní práce.....	36
4.1 Daňové příjmy obcí Olomouckého kraje.....	36
4.1.1 Daňové příjmy obcí Olomouckého kraje v roce 2018.....	37
4.1.2 Daňové příjmy obcí Olomouckého kraje v roce 2019.....	37
4.1.3 Daňové příjmy obcí Olomouckého kraje v roce 2020.....	38
4.1.4 Daňové příjmy obcí Olomouckého kraje v roce 2021	38
4.1.5 Daňové příjmy obcí Olomouckého kraje v roce 2022.....	39
4.2 Srovnání DNV obcí Olomouckého kraje s ostatními kraji České republiky ...	39
4.3 Určice	40
4.4 Myslejovice	43
4.5 Bousín	45
4.6 Podíl daně z nemovitých věcí na celkových a daňových příjmech obce	47
4.7 Podíl daně z nemovitých věcí na celkových a daňových příjmech obcí v % ..	49
4.8 Vyhodnocení využívání koeficientů	50
4.9 Daň z nemovitých věcí s přepočtem na jednoho obyvatele	51
5 Závěr.....	53

6	Seznam použitých zdrojů.....	55
6.1	Seznam obrázků	58
6.2	Seznam tabulek.....	58
6.3	Seznam grafů	58
6.4	Seznam použitých zkratek.....	58

1 Úvod

Obce jsou rozpočtové organizace mající k dispozici několik variant, jak zabezpečit výši vlastních příjmů prostřednictvím daní a poplatků. Jedním z nejvýznamnějších příjmů veřejných rozpočtů jsou daně, mezi které se řadí i daň z nemovitých věcí. Ta náleží k nejstarším daním v historii lidstva. Od středověku, kdy se začala využívat, prošla množstvím změn. Veškerý výnos této daně, jako jediný, je určen dnes výlučně územním samosprávním celkům a představuje tak pravidelný a stabilní příjem obce, který může být využit k financování různých veřejných služeb a investic do infrastruktury. Obce mají částečnou daňovou pravomoc, která je dána zákonnými možnostmi, korigovat nebo stanovit různé koeficienty. Ty následně ovlivňují výši výnosu daně z nemovitých věcí, a tím jsou obce schopny získat v případě potřeby finanční prostředky, například pro modernizaci.

Potenciál výnosu daně z nemovitých věcí představuje částku, kterou mohou obce vybrat za předpokladu zvýšení koeficientů na nejvyšší stupeň. Všechny obce v České republice využívají koeficient podle počtu obyvatel, který mohou pomocí vyhlášky o jednu kategorii zvýšit nebo naopak až o tři kategorie snížit. Vydáním obecně závazné vyhlášky mohou obce zavést místní koeficient a koeficient 1,5. I přesto, že obce mají částečnou pravomoc pro úpravu výše daně z nemovitých věcí, tuto možnost málokdy využívají. Předmětem provedené analýzy je zjistit, do jaké míry může tento nástroj korigovat příjmy do rozpočtu obcí.

Na každé rozpočtové období neboli kalendářní rok sestavují obce v České republice svůj rozpočet. Hospodaření obcí závisí na struktuře majetku, daní a dotací. Při sestavování rozpočtu obce vycházejí z rozpočtového výhledu, který obsahuje informace o příjmech a výdajích, dlouhodobých závazcích a pohledávkách či finančních zdrojích. Příjmy obcí se dělí na příjmy daňové, nedaňové, kapitálové a dotace a transfery. Do daňových příjmů řadíme podíl z výnosu daně z přidané hodnoty, daně z příjmů fyzických osob, daně z příjmů právnických osob, daně z nemovitých věcí a daně a poplatky. Mezi nedaňové příjmy řadíme příjmy z vlastní činnosti, pronájmu nebo přijatých sankcí. Kapitálové příjmy utvářejí příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a výnosy z cenných papírů. Transfery a dotace představují přijaté dotace. Územní rozpočet je nástrojem sloužícím k zabezpečení ekonomického a sociálního rozvoje obce či nástrojem k prosazování zájmů svých občanů.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem bakalářské práce je na základě rozboru daňových příjmů vybraných obcí Olomouckého kraje vyhodnotit podíl daně z nemovitých věcí na jejich rozpočtech a četnost využívání místního koeficientu u daně z nemovitých věcí za sledované období 2018-2022.

2.2 Metodika

Bakalářská práce se věnuje problematice rozpočtů vybraných obcí v Olomouckém kraji, inkasu daně z nemovitých věcí a využití místního koeficientu jako nástroje pro zvýšení příjmů obcí. Tato práce je rozdělena do dvou na sebe navazujících hlavních částí. První část popisuje teoretickou oblast na základě informací z odborné literatury a příslušných zákonných předpisů. Teoretická část obsahuje popis územní samosprávy České republiky, její charakteristiku, vymezení orgánů obce, členění a financování. Oblast financování je zaměřena na místní rozpočty s rozdělením na příjmy a výdaje obcí. Hlavním zdrojem financování obcí jsou daňové příjmy, které zahrnují daň z nemovitých věcí. Ta je detailně rozebrána v posledním oddílu teoretické části. Podle zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, se dělí na daň z pozemků a daň ze staveb a jednotek.

Teoretická část, která je věnována dani z nemovitých věcí, byla zpracována v průběhu roku 2023, z tohoto důvodu vychází z legislativy platné do 31. 12. 2023. Od 1. 1. 2024 vešla v platnost novelizace zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, která byla součástí konsolidačního zákona a přinesla mnoho změn. Většina z nich dopadá na zdaňovací období roku 2024 a menší část na zdaňovací období roku 2025. V poslední kapitole teoretické části jsou uvedeny hlavní změny v souvislosti s novelizací zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, s účinností od 1. 1. 2024.

Praktická část bakalářské práce je zaměřena na daňové příjmy obcí v Olomouckém kraji. V první části je vypracovaná tabulka daňových příjmů obcí Olomouckého kraje v letech 2018 až 2022. Tyto příjmy jsou rozděleny do pěti grafů za jednotlivé roky, znázorňujících procentuální podíly daně z příjmů právnických osob, daně z příjmů fyzických osob, daně z přidané hodnoty, daní a poplatků a daně z nemovitých věcí za konkrétní rok. Poté jsou porovnány mezi sebou a je provedeno jejich zhodnocení. Následuje srovnání daně z nemovitých věcí obcí Olomouckého kraje s ostatními kraji České republiky za období 2018 až 2022. K analýze byla využita data z podkladů získaných z Českého statistického úřadu.

Druhá část je věnována analýze tří vybraných obcí z Olomouckého kraje (Určice, Myslejovice a Bousín), které jsou krátce charakterizovány. Ke každé obci byla zpracována tabulka, ve které jsou podrobně znázorněny schválené příjmy a výdaje, skutečné příjmy a výdaje, dále saldo schválených příjmů a výdajů a saldo skutečných příjmů a výdajů za období let 2018 až 2022. Údaje byly získány z aplikace Monitoru státní pokladny. Následuje analýza podílu daně z nemovitých věcí na celkových a daňových příjmech včetně grafického zpracování u sledovaných obcí. Další část je věnována využívání koeficientů každé obce a v poslední podkapitole je rozebráno inkaso daně z nemovitých věcí na jednoho obyvatele. Podkladem byla data získaná z Českého statistického úřadu a Finanční správy. Přehled získaných údajů poskytují tabulky a grafy zpracované v Microsoft Excel.

Na základě získaných údajů z Českého statistického úřadu a aplikace Monitoru státní pokladny byly vypočteny tyto ukazatele:

- podíl daňových příjmů na celkových příjmech v %,
- podíl příjmů daně z nemovitých věcí na celkových příjmech v %,
- podíl příjmů daně z nemovitých věcí na daňových příjmech %,
- příjem daně z nemovitých věcí na obyvatele v Kč.

K výpočtu dat potřebných k analýze a následné komparaci byly v praktické části bakalářské práce použity následující vzorce:

Výpočet podílu daňových příjmů na celkových příjmech v % byl využit v analytické části při rozboru rozpočtů vybraných obcí:

(1)

$$\text{Podíl daňových příjmů na celkových příjmech} = \frac{\text{daňové příjmy obce za rok } x}{\text{celkové příjmy obce za rok } x} \times 100$$

Výpočet podílu daně z nemovitých věcí na celkových příjmech v % byl použit při zpracování grafu č. 10:

(2)

$$\text{Podíl DNV na celkových příjmech} = \frac{\text{příjmy z DNV obce za rok } x}{\text{celkové příjmy obce za rok } x} \times 100$$

Výpočet podílu daně z nemovitých věcí na daňových příjmech v % byl aplikován při zpracování grafu č. 11:

(3)

$$\text{Podíl DNV na daňových příjmech} = \frac{\text{příjmy z DNV obce za rok } x}{\text{daňové příjmy obce za rok } x} \times 100$$

Výpočet výnosu daně z nemovitých věcí na jednoho obyvatele byl uplatněn při zpracování tabulky č. 14:

(4)

$$\text{Výnos DNV na jednoho obyvatele} = \frac{\text{příjmy z daně obce za rok } x}{\text{počet obyvatel v roce } x}$$

3 Teoretická východiska

Veřejná správa je „*podrobný a systematický výkon veřejného práva, ve kterém je každá konkrétní aplikace práva veřejnou správou*“ (Wilson, 1887, s. 6).

V České republice existuje dvoustupňový systém územní státní správy. Podle Ústavy České republiky se Česká republika člení na obce, které jsou základní jednotkou územní samosprávy a na kraje, které jsou vyššími územními samosprávnými celky.

3.1 Charakteristika obce

Zákon o obcích č. 128/2000 Sb. uvádí, že obce jsou veřejnoprávní korporací a mají svůj majetek. V právních vztazích vystupují svým jménem a nesou odpovědnost za svá rozhodnutí. Úkolem obce je pečovat o všestranný rozvoj svého území, o potřeby občanů a chránit veřejný zájem.

Obce vykonávají celou řadu činností a jsou vybaveny mnoha kompetencemi, přičemž jednotlivé činnosti lze zařadit do dvou skupin podle působnosti – na samostatné a přenesené (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 19). Samostatná působnost obce má funkci zabezpečovat regionální potřeby jejích občanů a regionální veřejné statky, z kterých mají občané užitek. Přenesenou působností se rozumí výkon státní správy s přenesenou kompetencí, zejména veřejného sektoru (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 130). Zákon o obcích č. 128/2000 Sb., § 5 definuje, že obec je spravována zastupitelstvem obce; dalšími orgány obce jsou rada obce, starosta, obecní úřad a orgány zastupitelstva a rady obce.

3.1.1 Orgány obce

Orgány obce jsou vymezeny v Hlavě IV zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

Zastupitelstvo obce je nejvyšším rozhodovacím orgánem obce a rozhoduje ve věcech patřících do samostatné působnosti obce. Členové zastupitelstva obce jsou voleni

v komunálních volbách na dobu čtyřletého volebního období (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 139). Dle zákona o obcích se scházejí minimálně čtyřikrát ročně. Počet zastupitelů závisí na počtu obyvatel dané obce k 1. lednu roku, v němž se konají volby.

Mandát člena zastupitelstva vzniká zvolením, k tomu dojde ukončením hlasování. Není-li zřízena rada obce, nařízení obce vydává zastupitelstvo.

Tabulka 1 Počet členů zastupitelstva dle počtu obyvatel

Počet obyvatel	Počet členů zastupitelstva
do 500	5 až 15
nad 500 do 3 000	7 až 15
nad 3 000 do 10 000	11 až 25
nad 10 000 do 50 000	15 až 35
nad 50 000 do 150 000	25 až 45
nad 150 000	35 až 55

Zdroj: Vlastní zpracování, Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích

Rada obce je výkonný orgán obce v oblasti samostatné působnosti a z této činnosti je odpovědná zastupitelstvu. V přenesené působnosti rada rozhoduje, jen pokud tak stanoví zákon. Je tvořena starostou, místostarostou (popř. místostarosty) a další členové jsou voleni z řad členů zastupitelstva. Není-li v obci zřízena rada obce, její funkci vykonává starosta (zákon o obcích č. 128/2000 Sb.).

Starosta obce zastupuje obec navenek. Starosta i místostarosta musejí být občany České republiky, do své funkce jsou voleni zastupitelstvem a zároveň jsou jeho členy. Za výkon své funkce jsou odpovědni zastupitelstvu obce. **Místostarosta** zastupuje starostu v době jeho nepřítomnosti nebo v době, kdy starosta nevykonává svou funkci. Starosta spolu s místostarostou podepisují právní předpisy obce (zákon o obcích č. 128/2000 Sb.).

Obecní úřad je tvořen starostou, který je v jeho čele, místostarostou, tajemníkem (pokud je tato funkce zřízena) a zaměstnanci obce. V samostatné působnosti obecní úřad plní úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo obce nebo rada obce, dále pomáhá výborům

a komisím v jejich činnosti a vykonává přenesenou působnost (zákon o obcích č. 128/2000 Sb.).

Zastupitelstvo může zřídit **výbory**. Jedná se vždy o finanční a kontrolní výbor. Svá stanoviska a návrhy předkládají zastupitelstvu obce a zároveň svou činností zastupitelstvu odpovídají. Předsedou výboru je vždy člen zastupitelstva. V obci, ve které žije na základě posledního sčítání lidu nejméně 10 % občanů hlásících se k národnosti jiné než české, se zřizuje výbor pro **národnostní menšiny**, jestliže o to požádá spolek zastupující zájmy národnostní menšiny. **Komise** může zřídit rada obce, které předkládají svá stanoviska a návrhy. Ze své činnosti jsou odpovědny radě obce a v přenesené působnosti odpovídají starostovi. Komise se usnává většinou hlasů všech svých členů (zákon o obcích č. 128/2000 Sb.).

3.1.2 Druhy obcí

Obec je obecný pojem, je tedy možné rozlišit několik typů obcí. Lze hovořit o vesnici, městysu, městě či statutárním městě.

Obec

Městys – obec se stane městysem, pokud tak na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády. Je samostatně spravován zastupitelstvem městyse, dalšími orgány jsou rada městyse, starosta, úřad městyse a zvláštní orgány městyse (zákon o obcích č. 128/2000 Sb.).

Město – městem může být obec, která má alespoň 3 000 obyvatel a pokud tak na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády (zákon o obcích č. 128/2000 Sb.).

Statutární město – statutární města jsou vyjmenována v zákoně o obcích. V současnosti je v České republice 27 statutárních měst, včetně Prahy (zákon o obcích č. 128/2000 Sb.).

3.2 **Financování obce**

Ekonomickým předpokladem existence územní samosprávy je vlastnictví majetku. Z hospodaření s tímto majetkem plynou příjmy do rozpočtu celku. Orgány obcí rozhodují o způsobu využívání (Marková, 2008, s. 27).

3.2.1 **Charakteristika obecního rozpočtu**

Postavení, obsah a funkci rozpočtů územních samosprávních celků, jimiž jsou obce a kraje, upravuje zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Dále stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávních celků.

Rozpočet obce je označován jako decentralizovaný peněžní fond složený z příjmů obce, které získá jak z vlastní činnosti, tak i na základě přerozdělení v rozpočtové soustavě České republiky. Rozpočet obcí je vytvářen, rozdělován a používán, stejně jako ostatní veřejné rozpočty, s využitím nenávratného, neekvivalentního a nedobrovolného způsobu financování, který je typický pro všechny veřejné rozpočty.

Rozpočet je bilancí mezi příjmy a výdaji za rozpočtové období, které je shodné s rozpočtovým obdobím celé soustavy veřejných rozpočtů. V České republice je rozpočtovým obdobím kalendářní rok. Územní rozpočet dále plní úlohu finančního plánu, který by měl zajistit solventnost obce, přičemž připouští pouze výdaje obce, které lze reálně očekávat zejména existujícími rezervami nebo půjčkami, které může obec získat a splatit. Další funkcí rozpočtu je, že funguje jako nástroj prosazování cílů municipální a regionální politiky. Rozpočet má tedy za úkol:

- stanovit priority v rámci veřejných statků a služeb,
- rozdělit zdroje mezi různé činnosti obce, stanovit úroveň a zaměřit činnosti obce během rozpočtového období,
- rozhodovat v rámci existujících zákonných norem o úrovni zdanění a výši poplatků, které budou vybrány během následujícího roku,
- poskytovat informace o finanční situaci a plánech obce.

Z výše uvedených funkcí rozpočtu vyplývají tři roviny rozpočtů: rozhodovací, řídicí a kontrolní (Provazníková, 2015, s. 51-52).

Tabulka 2 Běžný rozpočet obce

Příjmy	Výdaje
daňové:	· všeobecné veřejné služby (veřejná správa apod.)
· svěřené daně	· vzdělání
· sdílené daně	· péče o zdraví (veřejné zdravotnictví atd.)
· místní a regionální daně	· bydlení
· správní poplatky	· komunální služby
nedaňové:	· na podnikání
· uživatelské poplatky za služby	· ostatní běžné výdaje (nahodilé, placené pokuty apod.)
· příjmy z pronájmu majetku	· placené úroky
· příjmy od vlastních neziskových organizací	· běžné dotace jiným rozpočtům
· zisk z podnikání	
· ostatní	
přijaté transfery:	
· běžné dotace ze státního rozpočtu	
· běžné dotace ze státních fondů	
· od územních rozpočtů	
· ostatní příjmy (nahodilé, přijaté dary, sankce apod.)	
Saldo-přebytek	Saldo – schodek

Zdroj: Vlastní zpracování, Provazníková (2015)

Rozpočet obce se zpravidla sestavuje ve dvojím průřezu, tedy běžný a kapitálový rozpočet. Hospodaření investiční je odděleno od běžného hospodaření, což umožňuje obci přehledně posuzovat, na co jsou vynaloženy daňové i nedaňové příjmy, dále obec posuzuje nutnost využívání návratných příjmů na financování investic a únosnou výši dluhové služby.

Běžný rozpočet (resp. rozpočet provozní) je bilancí běžných příjmů a běžných výdajů, většina z nich se každoročně opakuje a vztahuje se k danému rozpočtovému roku.

Běžný rozpočet může být sestaven jako vyrovnaný nebo deficitní. Vyrovnaný rozpočet znamená, že příjmy by se měly rovnat výdajům a deficitní rozpočet znamená, že běžné příjmy jsou menší než běžné výdaje. Oba rozpočty ukazují na špatné hospodaření obce. Vyrovnaný rozpočet poukazuje na schopnost obce pokrýt pouze běžné výdaje a rozpočet deficitní poukazuje na fakt, že obec není schopna svými provozními příjmy financovat provozní výdaje. Samosprávní celek v obou případech není schopen pokrýt svou dluhovou službu. Pokud by tento stav trval delší časové období, vedl by k ohrožení hospodaření obce. Jsou-li příjmy vyšší než výdaje, jedná se o rozpočet přebytkový. Přebytek lze použít na úhradu dluhové služby či k částečnému pokrytí investic. V kapitálovém rozpočtu se zachycují příjmy, které se vztahují na financování investičních potřeb přesahujících období jednoho rozpočtového roku.

Rozpočtový proces je souhrn činností, které jsou potřebné pro hospodaření obce daného rozpočtového období. Rozpočtový proces je nutný pro sestavení prioritních výdajů obce a určení zdrojů nezbytných pro jejich realizaci (Farvacque-Vitkovic a Kopanyi, 2013, s. 94). Rozpočet se v České republice sestavuje na jeden kalendářní rok, zpravidla rozpočtový proces trvá delší dobu (1,5 až 2 roky) a má několik fází:

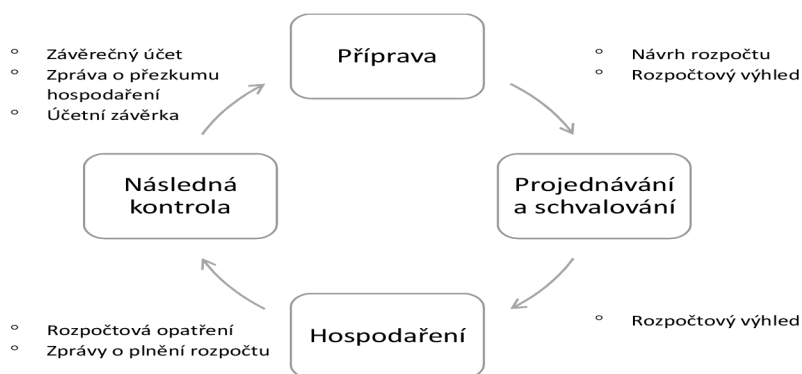
1. analýza předchozích let a stanovení priorit pro rozpočtové období,
2. sestavení návrhu rozpočtu,
3. projednávání a schválení rozpočtu,
4. kontrola plnění rozpočtu,
5. přehled o skutečném plnění rozpočtu (závěrečný účet),
6. následná kontrola,
7. aktualizace programu rozvoje a rozpočtového výhledu.

Návrh rozpočtu a tvorbu jeho podkladů provádí výkonný orgán obce – finanční odbor. Jako podklad pro návrh rozpočtu slouží rozpočtový výhled. Sestavení rozpočtu navazuje na údaje z rozpisu platného státního rozpočtu či rozpočtového provizoria. Rozpočet musí dále odrážet vazby na jiné rozpočty (např. svazky obcí atp.) a musí obsahovat požadavky vedoucích odborů a zastupitelů, popř. organizací, které řídí. Sestavený návrh rozpočtu pak projednává výkonný orgán, tedy finanční výbor a rada obce. Případné připomínky musí být do návrhu rozpočtu zapracovány. Schvalování

rozpočtu provádí zastupitelstvo obce. Takto schválený rozpočet může být vyrovnaný, schodkový nebo přebytkový. Pokud je rozpočet schodkový, musí být zajištěn finančními prostředky z minulých let, smluvně zabezpečenou půjčkou, úvěrem, návratnou finanční výpomocí nebo výnosem z prodeje majetku či vlastních dluhopisů. Rozpočet musí být reálný, pravdivý a úplný.

Výkonný orgán obce následně sestaví přehled o skutečném plnění a vypracuje závěrečný účet. Povinností obce je nechat si své hospodaření za uplynulý rok přezkoumat. Toto přezkoumání provádí krajský úřad, auditor nebo auditorská společnost. Výsledkem přezkoumání hospodaření obce je vyhotovení zprávy, která je nedílnou součástí k projednání závěrečného účtu obce (Provazníková, 2015, s. 64-67).

Obrázek 1 Schéma rozpočtového procesu obce

Zdroj: Vlastní zpracování, Sedmihradská (2015, s. 37)

3.2.2 Příjmy obce

Nepostradatelnou složkou rozpočtů obce jsou její příjmy a výdaje. Příjmy lze vymezit jako zdroje veřejného rozpočtu, které jsou určeny k financování výdajů obce (Boháč, 2013, s. 19).

Lze definovat čtyři skupiny příjmů územních rozpočtů:

1. daňové příjmy,
2. transfery a dotace,
3. nedaňové příjmy,
4. úvěry či půjčky.

Nenávratné příjmy obce představují první tři skupiny. Tyto příjmy jsou nenávratné, neekvivalentní a nedobrovolné, avšak jsou nepostradatelným zdrojem financování obce. Poslední skupinu tvoří příjmy návratné, které je obec povinna za určitých podmínek splatit (Provazníková, 2015, s. 73).

Daňové příjmy jsou do veřejného rozpočtu získávány na základě právní povinnosti, která je obsahem daňově-právního vztahu mezi státem nebo jiným veřejnoprávním subjektem a daňovým subjektem. Při přijímání daňových příjmů stát nebo jiný veřejnoprávní subjekt realizuje svou pravomoc (Boháč, 2013, s. 27).

Daňové příjmy jsou jednou z nejvýznamnějších skupin příjmů územních rozpočtů a mají charakter běžných příjmů. Opakují se každé účetní období v jiné výši a mohou se nepatrně odlišovat ve struktuře (Peková, 2011).

Spadají sem zejména:

- a) svěřené daně – podle zákona o rozpočtových pravidlech je stanoveno, které daně vybírané celostátně plynou do rozpočtů obcí. Sazby daní obce mohou ovlivnit pouze v malé míře. Do této skupiny řadíme:
 - daň z příjmů právnických osob, kde poplatníkem je obec nebo kraj a
 - daň z nemovitých věcí, která je významnou daní v této skupině a její problematice je věnována celá kapitola 3.4 Daň z nemovitých věcí (Provazníková, 2015, s. 75),
- b) sdílené daně – sdílejí stejnou daňovou základnu, konstrukce daně je celostátně stanovena, a to na základě odpovídajících daňových zákonů. Obce nemají možnost je ovlivnit. Do této skupiny řadíme:
 - daň z příjmů fyzických osob, daň z příjmů právnických osob,
 - daň z přidané hodnoty a daň z hazardních her (Provazníková, 2015, s. 76),
- c) místní poplatky – jedná se o příjem obecního rozpočtu, který obce mohou ovlivnit pomocí změn sazeb, osvobození nebo jiných korekčních prvků. Podléhají obecně závazné vyhlášce a zákonu č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. Obyvatelstvo místní poplatky platí obci za využívání veřejných služeb. Do soustavy místních poplatků řadíme:
 - poplatky ze psů,

- poplatky z pobytu,
 - poplatky za užívání veřejného prostranství,
 - poplatek ze vstupného,
 - poplatek za vjezd motorových vozidel do určitých částí obce,
 - poplatky za komunální odpad,
 - poplatky za zhodnocení stavebního pozemku (Radvan, 2014, s. 14).
- d) správní poplatky – náleží mezi vlastní příjmy obcí za správní úkony, které obec vykonává v rámci přenesené působnosti. Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, upravuje jejich výši, tudíž obce nemohou ovlivnit jejich výši. Může se jednat například o:
- výpisy z matriky,
 - ověření podpisu,
 - vydání stavebního povolení,
 - výpis z katastru nemovitostí (Marková, 2008, s. 70),
- e) poplatky a odvody v oblasti životního prostředí – souvisí s péčí o životní prostředí, poplatky jsou určeny podle jednotlivých zákonů. Výnos z těchto poplatků je rozdělen mezi některý ze státních fondů a příslušnou obec. Může se jednat například o:
- poplatek za vypouštění odpadních vod do vod povrchových,
 - poplatek za znečišťování ovzduší,
 - poplatek za ukládání odpadů na skládky (Marková, 2008, s. 72).

Transfery a dotace jsou zpravidla poskytovány z rozpočtu vyšších vládních úrovní pro nižší vládní úrovně. Existují dvě základní formy dotací. První z nich je specifická účelová dotace, která je předem poskytována na daný účel. Obec se zodpovídá poskytovateli dotace za její užití k danému účelu. Druhá forma je všeobecná neúčelová dotace. Její poskytnutí podléhá stanoveným kritériím, ale její využití je zcela v kompetenci obce. Oba uvedené typy dotací může samosprávný územní celek použít na financování běžných nebo kapitálových výdajů. Účelová dotace může být podmíněna spoluúčastí na financování určitých výdajů (Provazníková, 2015, s. 86).

Nedaňové příjmy jsou příjmy z vlastní činnosti a mají různou podobu. Může se jednat např. o příjmy z vlastního majetku a majetkových práv. Ty zahrnují příjmy z pronájmů, pachtů obecních pozemků, domů, bytů či příjmy z jejich prodeje. Příjem do rozpočtu obce může obec rovněž získat prostřednictvím podnikatelské činnosti, např. díky majetkové účasti ve firmách. Takovéto příjmy nejsou v České republice příliš významné a vyskytují se především ve větších městech (Peková, 2004, s. 282).

Úvěry a půjčky – jde o příjmy návratného charakteru. Tedy příjmy, které obec musí vrátit věřitelům. Tento významný zdroj příjmů územní samosprávy se většinou využívá na financování dlouhodobých investic. Půjčky pokládáme za nejlepší způsob financování kapitálových výdajů. Mezi základní zdroje návratných příjmů řadíme úvěry, emise komunálních obligací nebo akcií a návratné půjčky a finanční výpomoci od jiných subjektů. Úvěry obcím poskytují komerční banky nebo instituce, které poskytují úvěry výhradně územním samosprávám. Obec, která nedosáhne na půjčku za běžnou úrokovou míru, se může obrátit s žádostí o poskytnutí půjčky na vyšší úroveň vlády. Důležitým kritériem pro obec jsou podmínky poskytnutí úvěru a půjček, zejména doba splatnosti úvěru (krátkodobý, střednědobý nebo dlouhodobý), podmínky splácení a výše úrokové sazby. Další možností financování investic je systém PPP – partnerství soukromého a veřejného sektoru. Soukromý investor uzavře s obcí dohodu, na základě které vybuduje určité zařízení (např. vodovod, čističku odpadních vod apod.). Toto zařízení investor provozuje po dobu, než se mu vrátí kapitálové výdaje z provozních výnosů a poté je převede do vlastnictví obce (Provazníková, 2015, s. 94-96).

3.2.3 Výdaje obce

Výdaje územní samosprávy jsou určeny k financování potřeb lokálního a regionálního sektoru. Výše výdajů rozpočtu obcí trvale roste v důsledku zvýšené autonomie a odpovědnosti územní samosprávy za zaopatření a financování veřejného sektoru. Výdaje obce lze členit do několika hledisek:

1. Ekonomické hledisko

- běžné výdaje – tyto výdaje se opakují a jsou určeny k financování běžných potřeb, kterými jsou platy zaměstnanců, nákup materiálu, vody, energií, nákup služeb apod.,

- kapitálové výdaje – jsou určeny k financování investičních potřeb, které přesahují období jednoho rozpočtového roku.

2. Hledisko rozpočtové skladby

- třída 5 – běžné výdaje na platy, neinvestiční nákupy, neinvestiční transfery, neinvestiční půjčky apod.,
- třída 6 – kapitálové výdaje na investiční nákupy a výdaje, nákup akcií a majetkových podílů, kapitálové transfery, investiční půjčky apod..

3. Hledisko podle charakteru infrastruktury

- výdaje na ekonomickou infrastrukturu – jsou určeny především na výrobní účely, ale také na dotace a půjčky soukromého sektoru, výstavbu a údržbu veřejných komunikací apod.,
- výdaje na sociální infrastrukturu – zahrnují výdaje na vzdělání a péči o zdraví, na sociální a peněžní transfery, na provoz sociálních zařízení.

4. Hledisko podle funkcí veřejných financí

- alokační činnosti – výdaje na nákup služeb od soukromých firem, výdaje na uhrazení případné ztráty z vlastních podniků, jejichž zakladatelem je obec,
- redistribuční činnosti – souvisí s peněžními transfery obyvatelstvu, např. dotace a příspěvky na nájemné, různé kompenzace apod..

5. Hledisko rozpočtového plánování

- plánované výdaje – jsou to výdaje, které lze předem určit,
- neplánované výdaje – jsou to nahodilé výdaje, jejich vznik lze obtížně odhadnout (Provazníková, 2015, s. 105).

3.3 Charakteristika daní

Existence daní je nutná k získávání prostředků na financování chodu státu. Zároveň jsou daně prostředkem zajišťujícím příjmy veřejných rozpočtů v různých odvětvích. V současné době si nelze představit existenci státu bez potřebného financování, tedy bez předem stanovených daní (Široký, 2008, str. 1).

Dle § 2 odst. 3 a odst. 4 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, je daň definována jako peněžité plnění, které zákon označuje jako daň, clo nebo

poplatek, peněžité plnění, pokud zákon stanoví, že se při jeho správě postupuje podle tohoto zákona, a peněžité plnění v rámci dělené správy. Daň zahrnuje rovněž daňový odpočet, daňovou ztrátu nebo jiný způsob zdanění a příslušenství daně.

Daň je povinnou, nenávratnou, neúčelovou a zákonem určenou platbou do veřejného rozpočtu a má charakter neúčelové a neekvivalentní platby (Kubátová, 2018, str. 19). V České republice plyne většina daní do státního rozpočtu, existují však i výjimky. Povinnost odvádět daň nezakládá poplatníkovi nárok na žádné určité nebo konkrétní plnění ze strany státu. Návratnost daní se uskutečňuje prostřednictvím naplnění daňových funkcí, které jsou vlastní danému státu (Široký, 2008, str. 9).

Pro Českou republiku jsou charakteristické tři základní funkce daní. Tyto funkce jsou alokační, distribuční či redistribuční a stabilizační. Alokační funkce daní řeší problematiku rozmístování nebo investování vládních zdrojů. Distribuční či redistribuční funkce zajišťuje zmírnění rozdílu v důchodech různých ekonomických nebo daňových subjektů. Funkce stabilizační je nástrojem, který napomáhá státu zmírňovat cyklické výkyvy v ekonomice (Široký, 2008, str. 9).

3.3.1 Soustava daní České republiky

Daňová soustava České republiky zahrnuje skupinu daní přímých a skupinu daní nepřímých. Toto základní členění daňové soustavy rozlišuje odlišné postavení daňových subjektů a plátců daně. Systém zdanění je postavený na výběru daní od osob jak fyzických, tak právnických, které podnikají nebo žijí na území určitého státu. Tyto osoby jsou na základě daňového práva nuceny platit daně.

Přímé daně jsou vyměřovány na základě příjmu nebo majetku konkrétního poplatníka a daňové subjekty jsou zároveň plátcí daně. Přímé daně se dělí na tři základní skupiny, a to na daně důchodové, daně majetkové a ostatní přímé daně. Důchodové daně zahrnují daň z příjmu fyzických osob a daň z příjmu právnických osob. Zdanění těchto příjmů je upraveno zákonem České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu. Majetkové daně se dělí na daň z nemovitých věcí a daň silniční. Zdanění nemovitých věcí

upravuje zákon České národní rady č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí. Silniční daň je upravena zákonem České národní rady č. 16/1993 Sb., o dani silniční. Mezi ostatní přímé daně se řadí daň z hazardních her, jejíž zdanění upravuje zákon č. 187/2016 Sb., o dani z hazardních her.

Tabulka 3 Přímé daně

Přímé daně		
<i>Důchodové daně</i>	<i>Majetkové daně</i>	<i>Ostatní přímé daně</i>
Daň z příjmů právnických osob	Daň z nemovitých věcí	Daň z hazardních her
Daň z příjmů fyzických osob	Daň silniční	

Zdroj: Vlastní zpracování, daňové zákony 2023

Nepřímé daně jsou placené a vybírané v cenách zboží, služeb a převodu práv. Plátcem nepřímé daně se stává konečný spotřebitel. „*Daně nerespektují důchodovou ani majetkovou situaci osoby, protože jsou vyměřeny ve stejné výši pro osoby s vysokými i nízkými příjmy či bohatstvím. Daně jsou neadresné, a tak si jejich výši mnohdy ani běžný občan neuvědomí (např. při nákupu potravin)*“ (Široký, s. 49). Mezi nepřímé daně se řadí DPH, spotřební daň a ekologická daň. Někdy se nepřímé daně ještě dělí na všeobecné (DPH) a selektivní (spotřební a ekologická daň). DPH upravuje zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, spotřební daň potom zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních.

Tabulka 4 Nepřímé daně

Nepřímé daně		
<i>Spotřební daň</i>	<i>Ekologická daň</i>	<i>DPH</i>
Daň z minerálních olejů	Daň z elektřiny	
Daň z lihu	Daň ze zemního plynu	
Daň z piva	Daň z pevných paliv	
Daň z tabákových výrobků		
Daň ze surového tabáku		
Daň ze zahříváných tabákových výrobků		

Zdroj: Vlastní zpracování, daňové zákony 2023

3.4 Daň z nemovitých věcí

Daň z nemovitých věcí patří mezi přímé majetkové daně a je daní *in rem* (ukládanou na věc), nezohledňuje tedy výdělečné příjmy poplatníka, ale ukládá se na určitý objekt (Novotná, Koubovský, 2015, s. 1). Nemovité věci definuje Občanský zákoník č. 89/2012 Sb. jako pozemky a podzemní stavby se samostatným účelovým určením, včetně věcných práv k nim, a práva, která za nemovité věci prohlásí zákon. Stanoví-li zákon, že určitá věc není součástí pozemku, a nelze-li takovou věc přenést z místa na místo bez porušení její podstaty, je i tato věc nemovitá.

Veškerý výnos daně z nemovitých věcí je daňovým příjmem rozpočtu obcí, přičemž příjemcem je ta obec, na jejímž území se nemovitá věc nachází (Novotná, Kubovský, 2016, s. 3). Správcem daně z nemovitých věcí jsou příslušné finanční úřady, které daň rozdělují mezi obce. Obcím tak nevznikají v souvislosti s výběrem daně žádné administrativní náklady, současně však nemají o dani všechny potřebné informace, například o dlužnících. Finanční úřady jsou vázány mlčenlivostí, proto poskytují jen souhrnné informace (Sedmíhradská, 2005, s. 75).

Daň z nemovitých věcí upravuje zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, který nabyl účinnosti 1. 1. 1993, byl několikrát novelizován, přičemž zásadní novelizace proběhla v roce 2014. Tento zákon tvoří daň z pozemků a daň ze staveb a jednotek.

3.4.1 Daň z pozemků

Předmětem daně z pozemků jsou podle zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, pozemky nacházející se na území České republiky a jsou evidovány v katastru nemovitostí. Zákon také vymezuje pozemky, které předmětem daně nejsou:

- a) pozemky zastavěné zdánitelnými stavbami v rozsahu zastavěné plochy těchto staveb,
- b) lesní pozemky, na nichž se nachází lesy ochranné a lesy zvláštního určení,

- c) pozemky, které jsou vodní plochou s výjimkou rybníků sloužících k intenzivnímu a průmyslovému chovu ryb,
- d) pozemky určené pro obranu České republiky,
- e) pozemky v rozsahu odpovídajícím výši spoluvlastnických podílů na nich, které jsou součástí zdanitelných jednotek v budově bytového domu, a jiné pozemky ve spoluvlastnictví vlastníků zdanitelných jednotek v budově bytového domu užívané společně s těmito jednotkami, a to v rozsahu odpovídajícím výši spoluvlastnických podílů těchto spoluvlastníků na nich.

Poplatníkem daně z pozemku je vlastník pozemku. Tato osoba má povinnost podat přiznání k dani z nemovitých věcí nejpozději do 31. ledna zdaňovacího období následujícího po roce, ve které nemovitou věc nabyta, a daň ve stanovených termínech platit.

Od daně z pozemků jsou **osvobozeny** pozemky uvedené v § 4, odst. 1 zákona o dani z nemovitých věcí, jejichž výčet je rozsáhlý. Jako příklad jsou uvedeny tyto pozemky:

- ve vlastnictví České republiky,
- ve vlastnictví té obce, na jejímž katastrálním území se nacházejí,
- na nichž jsou zřízena veřejná a neveřejná pohřebiště podle zákona upravujícího pohřebnictví,
- veřejně přístupných parků, prostor a sportovišť,
- ve vlastnictví veřejných vysokých škol, které slouží k uskutečňování akreditovaných studijních programů.

Základ daně je vyjádřen ve stanovených měrných jednotkách. U pozemků lze stanovit základ daně dvěma způsoby:

valorický – stanoven v peněžních jednotkách (cena pozemku v Kč),

specifický – stanoven v nepeněžních jednotkách (výměra pozemku v m²).

Valorický způsob výpočtu základu daně z pozemků se využije v případě pozemků zemědělských – orná půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady a trvalé travní

porosty. Základ daně je v těchto případech stanoven jako cena pozemku vynásobená skutečnou výměrou pozemků v m². Průměrná cena půdy je stanovena ve vyhlášce Ministerstva zemědělství č. 298/2014 Sb., o stanovení seznamu katastrálních území s přiřazenými průměrnými základními cenami zemědělských pozemků. Valorická daň se využívá i u pozemků hospodářských lesů a rybníků užívaných pro chov ryb za účelem podnikání. V těchto případech je totožně základem daně z pozemků cena pozemku. Poplatník si může vybrat ze dvou možností k určení základu daně. Nechat si stanovit cenu pozemku k 1. 1. zdaňovacího období na základě posudku dle platných cenových předpisů nebo využít zjednodušenou variantu stanovení ceny na základě zákona, tj. v částce 3,80 Kč/m² skutečné výměry zdanitelného pozemku. Specifická daň se využije, nejde-li o zemědělský pozemek, pozemek hospodářského lesa nebo podnikatelsky využitého rybníka. V těchto případech je základem daně skutečná výměra pozemku v m² zjištěná k 1. 1. zdaňovacího období (Novotná, Koubovský, 2015, s. 28-29).

Sazba daně u pozemků se určuje podle typu pozemku a je stanovena buď procentem nebo pevnou sazbou za 1 m². Sazby pro jednotlivé druhy pozemků jsou uvedeny v následující tabulce č. 5.

Tabulka 5 Sazby daně z pozemků

Předmět daně	Sazba
orná půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady	0,75 %
trvalý travní porost, hospodářské lesy, rybníky s intenzivním a průmyslovým chovem ryb	0,25 %
zpevněné plochy pro zemědělskou prvovýrobu, lesní a vodní hospodářství	1,00 Kč
zpevněné plochy pro průmysl, stavebnictví, dopravu, energetiku, ostatní zemědělskou výrobu a ostatní druhy podnikání	5,00 Kč
stavební pozemky	2,00 Kč
ostatní plochy	0,20 Kč
zastavěné plochy a nádvoří	0,20 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování, Zákon č. 338/1992 Sb.

3.4.2 Daň ze staveb a jednotek

Předmět daně je vymezen v § 7 odst. 1 zákona o dani z nemovitých věcí, jsou to stavby a jednotky, nacházející se na území České republiky, přičemž zdanitelnou stavbou se rozumí dokončená nebo užívaná budova, kterou se pro účely daně z nemovitých věcí rozumí budova dle katastrálního zákona, dále inženýrská stavba uvedená v příloze zákona o dani z nemovitých věcí. Předmětem daně je také zdanitelná jednotka dokončená nebo užívaná, přičemž předmětem daně není zdanitelná stavba, v níž se nachází zdanitelné jednotky (Novotná, Koubovský, 2015, s. 37-41).

Poplatníkem daně z nemovitých věcí je podle zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí:

- vlastník zdanitelné stavby nebo zdanitelné jednotky,
- organizační složka státu, státní příspěvková organizace, státní fond, státní podnik nebo jiná státní organizace, které jsou příslušné hospodařit nebo mají právo hospodařit s majetkem státu,
- právnická osoba, která má právo užívat tuto zdanitelnou stavbu nebo zdanitelnou jednotku na základě výpůjčky vzniklé podle zákona upravujícího některé užívací vztahy k majetku ČR,
- svěřenecký fond,
- podílový fond,
- fond obhospodařovaný penzijní společností,
- nájemce či pachtýř u pronajaté nebo propachtované zdanitelné jednotky, která zahrnuje nebytový prostor jiný než sklep, komoru nebo zdanitelné stavby s výjimkou budovy obytného domu, jsou-li s nimi příslušné hospodařit Státní pozemkový úřad nebo Správa státních hmotných rezerv nebo jsou-li převedené na základě rozhodnutí o privatizaci na Ministerstvo financí (zákon č. 338/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů).

Od daně ze staveb a jednotek jsou **osvobozeny** stavby nebo jednotky uvedené v § 9, odst. 1 zákona o dani z nemovitých věcí, jejichž počet je podobně rozsáhlý jako u daně z pozemků. Jako příklad jsou uvedeny tyto stavby/jednotky:

- zdanitelné stavby nebo jednotky, které jsou ve vlastnictví ČR,
- zdanitelné stavby nebo jednotky ve vlastnictví obce, na jejímž katastrálním území se nachází,
- zdanitelné stavby na dráze, letecké, vodních cest a přístavů, pokud jsou v souladu s kolaudačním rozhodnutím či kolaudačním souhlasem speciálního stavebního úřadu užívány k veřejné dopravě,
- zdanitelné stavby/jednotky sloužící školám a školským zařízením, k poskytování péče o děti do tří let věku, muzeím, galeriím nebo knihovnám,
- zdanitelné stavby/jednotky, které jsou ve vlastnictví veřejných výzkumných institucí.

Daň ze staveb a jednotek lze pokládat za daň specifickou, jelikož základ daně je stanoven v nepeněžních, resp. měrných jednotkách. **Základ daně** je vyjádřen v m² s vazbou na zastavěnou plochu u zdanitelných staveb a upravenou podlahovou plochu u zdanitelných jednotek. Přičemž u staveb je pro stanovení základu daně rozhodný stav zastavěné plochy v m² zjištěný k 1. lednu zdaňovacího období. Zastavěná plocha je definována podle stavebního zákona a pro účely daně z nemovitých věcí je podstatná pouze nadzemí část zdanitelné stavby. U jednotek je opět pro stanovení základu daně rozhodný stav k 1. lednu zdaňovacího období. Tato zjištěná podlahová plocha se přepočte na tzv. upravenou podlahovou plochu tak, že se vynásobí příslušným koeficientem. Koeficient ve výši 1,22 se využije u jednotek, které se nacházejí v bytovém domě za podmínky, že součástí jednotky je i podíl na pozemku nebo vlastník jednotky je spoluvlastníkem jiného pozemku, který je ve spoluvlastnictví vlastníků jednotek užívaného současně s těmito jednotkami. Koeficient 1,20 se využije při výpočtu upravené podlahové plochy u ostatních jednotek (Novotná, Koubovský, 2015, s. 56-59).

Sazba daně ze staveb a jednotek je vyjádřena pevnou částkou v peněžních jednotkách. Podle druhu budovy a způsobu jejího užívání rozlišujeme základní sazby daně, tedy zda je nebo není užívána k podnikatelské činnosti. Přehled základních sazeb daně je uveden v tabulce č. 6.

Tabulka 6 Sazby daně ze staveb a jednotek

Předmět daně	Sazba Kč/m²
budovy obytného domu a ostatní budovy, které tvoří příslušenství k obytnému domu z výměry přesahující 16 m ²	2 Kč
budovy pro rodinnou rekreaci a budovy rodinného domu užívané pro rodinnou rekreaci	6 Kč
stavby, které plní doplňkovou funkci k budovám pro rekreaci, s výjimkou garáží	2 Kč
garáže vystavěné odděleně od budov a u zdanitelné jednotky, jejíž převažující část podlahové plochy je užívána jako garáž	8 Kč
zdanitelné stavby nebo zdanitelné jednotky, které jsou převážně využívány k podnikání v zemědělské prvovýrobě, lesním nebo vodním hospodářstvím	2 Kč
zdanitelné stavby nebo zdanitelné jednotky, které jsou převážně využívány k podnikání v průmyslu, stavebnictví, dopravě, energetice nebo ostatní zemědělské výrobě	10 Kč
zdanitelné stavby nebo zdanitelné jednotky, které jsou využívány k ostatním druhům podnikání	10 Kč
ostatní zdanitelné stavby	6 Kč
ostatní zdanitelné jednotky	2 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování, Zákon č. 338/1992 Sb.

V případě, kdy má zdanitelná stavba více nadzemních podlaží, se základní sazba daně zvyšuje o 0,75 Kč za každé nadzemní podlaží. Navýšení se aplikuje u budov obytného domu a u budov tvořících jeho příslušenství, u budov pro rodinnou rekreaci, včetně doplňkových budov, u garáží, u ostatních zdanitelných staveb a u staveb sloužících k podnikání. Navýšení se pro tyto stavby uplatní pouze u těch nadzemních podlaží, jejichž zastavěná plocha přesáhne alespoň dvě třetiny a u staveb sloužících k podnikání se sazba zvyšuje, jestliže zastavěná plocha nadzemního podlaží přesáhne jednu třetinu (Novotná, Koubovský, 2015, s. 59-64).

3.4.3 Koeficienty

Zákon o dani z nemovitých věcí umožňuje obcím ovlivnit výši daně pomocí tří koeficientů:

- koeficient stanovený dle počtu obyvatel,

- místní koeficient,
- koeficient 1,5 a 2.

Základní sazba daně se může navýšit pomocí koeficientu podle počtu obyvatel. Stanovení koeficientu závisí na počtu trvale žijícího obyvatelstva v dané obci k poslednímu sčítání lidu. V tabulce č. 7 je znázorněn koeficient obce podle počtu obyvatel.

Tabulka 7 Koeficient dle počtu obyvatel

Obce podle počtu obyvatel	Koeficient
obce do 1 000 obyvatel	1,00
obce nad 1 000 obyvatel do 6 000 obyvatel	1,40
obce nad 6 000 obyvatel do 10 000 obyvatel	1,60
obce nad 10 000 obyvatel do 25 000 obyvatel	2,00
obce nad 25 000 obyvatel do 50 000 obyvatel	2,50
obce nad 50 000 obyvatel, ve statutárních městech a ve Františkových Lázních, Luhačovicích, Mariánských Lázních a Poděbradech	3,50
Praha	4,50

Zdroj: Vlastní zpracování, Zákon č. 338/1992 Sb.

Zákon o dani z nemovitých věcí umožňuje obcím upravit sazbu daně u staveb a jednotek a stavebních pozemků vlastním koeficientem tak, že zákonný koeficient může zvýšit o jednu kategorii nebo snížit o jednu až tři kategorie. Tuto úpravu musí obec provést vydáním obecně závazné vyhlášky vydané v samostatné působnosti (Novotná, Koubovský, 2015, s. 65).

Místní koeficient může stanovit obec vydáním obecně závazné vyhlášky pro nemovité věci nacházející se na jejím území nebo pro všechny její části v rozsahu 1,1 až 5 s přesností na jedno desetinné místo. Výše koeficientu může být pro jednotlivé části obce odlišná. Popsaný způsob stanovení místního koeficientu je účinný od 1. 1. 2021. Místní koeficient nelze stanovit u orné půdy, vinice, chmelnice, zahrady, ovocných sadů a trvalých travních porostů. Koeficientem se vynásobí daň za jednotlivé nemovitosti (zákon č. 338/1992 Sb., § 12).

Posledním nástrojem obce pro zvýšení sazby daně je koeficient ve výši 1,5 a 2. Koeficientem ve výši 1,5 lze zatížit stavby pro rodinnou rekreaci, garáže, jednotky a stavby

užívané k podnikání. Pro stanovení tohoto koeficientu musí obec rovněž vydat obecně závaznou vyhlášku, ve které musí být přesně stanoveno, o které stavby a jednotky se bude jednat, to platí pro celé území obce. Koeficientem ve výši 2 může obec navýšit sazbu daně u staveb pro rodinnou rekreaci a budov rodinného domu užívaných pro rodinnou rekreaci a jejich doplňkových budov (mimo garáže) nacházejících se v národních parcích a v I. zónách chráněných krajinných oblastí. Pokud obec obecně závaznou vyhláškou již stanovila koeficient ve výši 1,5, vynásobí se koeficient 1,5 koeficientem 2 a tímto součinem se vynásobí sazba daně (Novotná, Koubovský, 2015, s. 60).

3.5 Změny v důsledku novelizace zákona o dani z nemovitých věcí

Významné změny spočívají ve vymezení pojmů a vazbě na evidenci katastru nemovitostí. V zákoně je nově definován druh pozemku a způsob využití nemovité věci. Pro stanovení základu daně jsou zavedeny skupiny pozemků a skupiny staveb a jednotek. V předmětu daně z pozemků došlo k vyjmutí rybníků sloužících k intenzivnímu a průmyslovému chovu ryb, proto nebudou předmětem daně veškeré pozemky evidované v katastru nemovitostí. Nově došlo k rozšíření okruhu poplatníků o uživatele pozemků, staveb a jednotek, se kterými je příslušný hospodařit Státní pozemkový úřad nebo Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových a ti, kteří s nimi mají uzavřenou nájemní či pachtovní smlouvu. Další změna zasáhla osvobození od daně z pozemků a daně ze staveb a jednotek. Nejvýznamnější změnou zákona je změna sazeb daní, které vzrostly zhruba o 80 %. Změny týkající se koeficientů podle počtu obyvatel se dotknou zdaňovacího období roku 2025, kdy si obec nebude moci snížit koeficient o jednu až tři kategorie obecně závaznou vyhláškou. Zvýšit koeficient o jednu kategorii bude obec moci pouze na jednotlivé katastrální území či městský obvod. Od 1. 1. 2025 také dojde ke zrušení koeficientu 1,5. Nově je zaveden inflační koeficient. Změny se dotkly i místního koeficientu, kdy od 1. 1. 2024 si obec může stanovit koeficient v rozsahu 0,5 až 5,0, s výjimkou skupiny vybraných zemědělských pozemků, skupiny trvalých travních porostů nebo skupin nevyužitelných ostatních ploch. Pro tyto skupiny může obec stanovit koeficient v rozmezí 0,5 až 1,5.

4 Vlastní práce

Následující kapitola je věnována vlastní práci, která je zaměřena na daňové příjmy obcí Olomouckého kraje, zejména inkaso daně z nemovitých věcí za roky 2018 až 2022 u vybraných obcí Olomouckého kraje – Určice, Myslejovice a Bousín.

4.1 Daňové příjmy obcí Olomouckého kraje

Příjmy obcí Olomouckého kraje jsou tvořeny z největší části příjmy daňovými, jejich významnou součástí jsou příjmy z daně z nemovitých věcí. V tabulce č. 8 jsou uvedeny jednotlivé daňové příjmy obcí tohoto kraje za roky 2018-2022 v tis. Kč a celkové příjmy za jednotlivé roky. Z tabulky vyplývá, že nejvyšší podíl daňových příjmů je tvořen z daně z přidané hodnoty a nejnižší z daně z nemovitých věcí.

Tabulka 8 Daňové příjmy obcí Olomouckého kraje v letech 2018-2022 (v tis. Kč)

Daň	2018	2019	2020	2021	2022
Daň z přidané hodnoty	4 351 061	4 548 789	4 489 456	5 245 585	6 147 710
Daň z příjmů právnických osob	2 119 334	2 322 389	1 942 843	2 663 203	3 083 627
Daň z příjmů fyzických osob	2 452 182	2 752 519	2 587 055	2 112 151	2 371 496
Daň z nemovitých věcí	628 737	634 932	630 766	648 039	755 290
Daně a poplatky	1 082 669	1 018 043	984 553	952 837	1 224 460
Celkem	10 633 983	11 276 672	10 634 673	11 621 815	13 582 583

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad (2023)

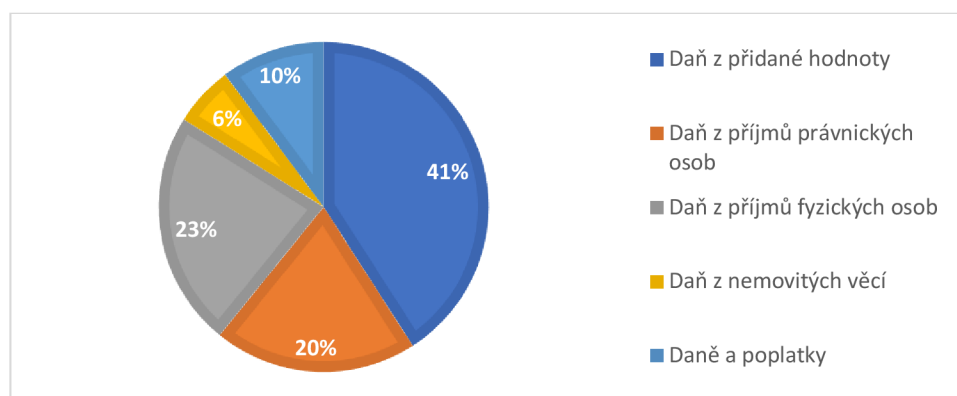
Celkové daňové příjmy za sledované období rostou. Lze si však všimnout, že v roce 2020 oproti roku 2019 mírně poklesly. Od roku 2021 daňové příjmy rostou a většina položek je vyšší než v roce 2018.¹

¹ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Příjmy územních rozpočtů* [online]. [cit. 2023-12-21]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt-vyhledavani&z=T&f=TABULKA&katalog=all&vyhltext=p%25C5%2599%25C3%25ADjmy%2Brozpo%25C4%258Dt%25C5%25AF&bkt=cMWZw61qbXkgcm96cG_EjXTFrw..&pvo=FIN02&str=v24&u=v4__VUZEMI__100__3123

4.1.1 Daňové příjmy obcí Olomouckého kraje v roce 2018

Graf č. 1 znázorňuje daňové příjmy za rok 2018. Nejvyšší příjmy představují daně z přidané hodnoty, z příjmů fyzických osob a z příjmů právnických osob, celkem 93 %. Nejnižší podíl na daňových příjmech měla daň z nemovitých věcí, a to ve výši 6 %, i přesto je nezanedbatelnou součástí daňových příjmů.

Graf 1 Podíl daňových příjmů obcí Olomouckého kraje za rok 2018

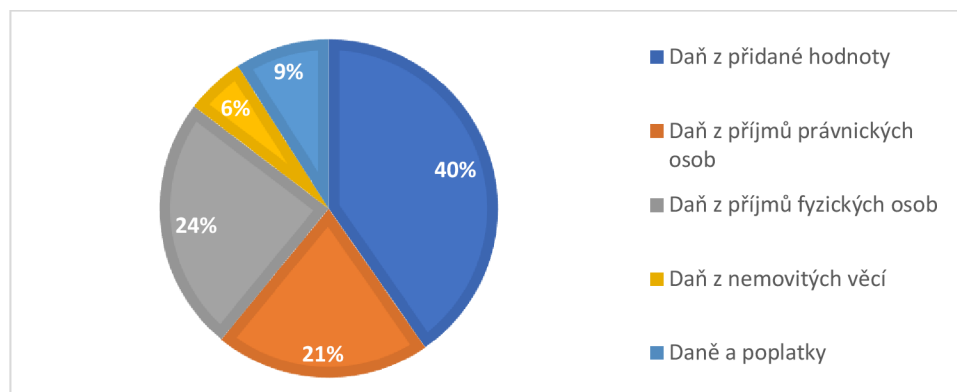

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad 2023

4.1.2 Daňové příjmy obcí Olomouckého kraje v roce 2019

Graf č. 2 znázorňuje daňové příjmy za rok 2019. Nejvyšší příjmy tvoří daň z přidané hodnoty, daň z příjmů fyzických osob a daň z příjmů právnických osob, celkem 95 %. Oproti roku 2018 zaznamenala nárůst daň z příjmů právnických osob. Nejnižší podíl na daňových příjmech měla opět daň z nemovitých věcí, a to ve výši 6 %.

Graf 2 Podíl daňových příjmů obcí Olomouckého kraje za rok 2019

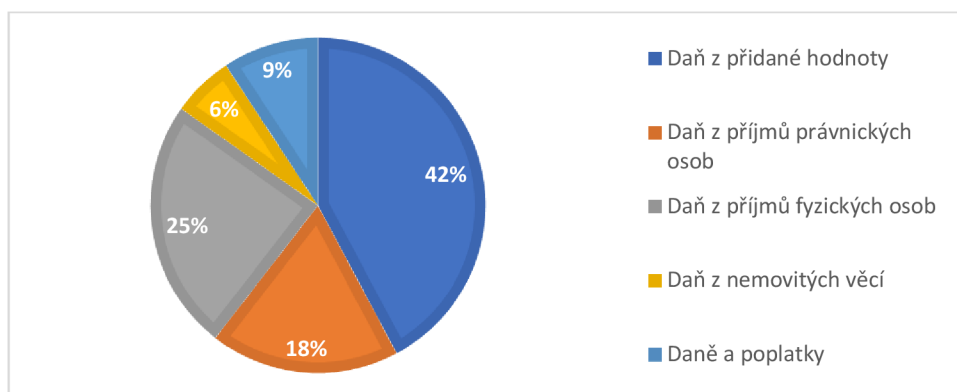

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad 2023

4.1.3 Daňové příjmy obcí Olomouckého kraje v roce 2020

V grafu č. 3 jsou znázorněny daňové příjmy obcí v roce 2020. Z grafu je zřejmý mírný pokles daně z příjmů právnických osob – o 3 %, naopak daň z přidané hodnoty oproti roku 2019 mírně vzrostla. Daň z nemovitých věcí a daně a poplatky zůstaly na stejné úrovni.

Graf 3 Podíl daňových příjmů obcí Olomouckého kraje za rok 2020

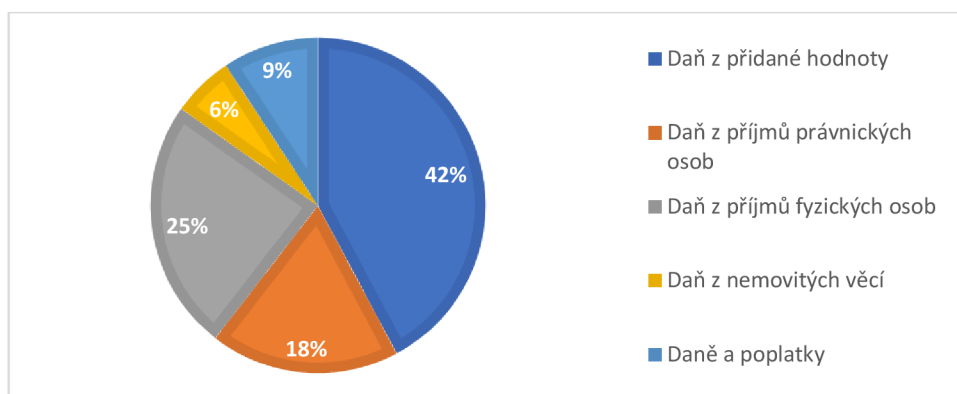

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad 2023

4.1.4 Daňové příjmy obcí Olomouckého kraje v roce 2021

Graf č. 4 znázorňuje daňové příjmy obcí Olomouckého kraje v roce 2021. Příjem daně z příjmů fyzických osob razantněji poklesl, a to o 7 %, naopak daň z přidané hodnoty vzrostla o 3 % a daň z příjmů právnických osob o 5 %. Daň z nemovitých věcí a daně a poplatky zůstaly téměř neměnné.

Graf 4 Podíl daňových příjmů obcí Olomouckého kraje za rok 2021

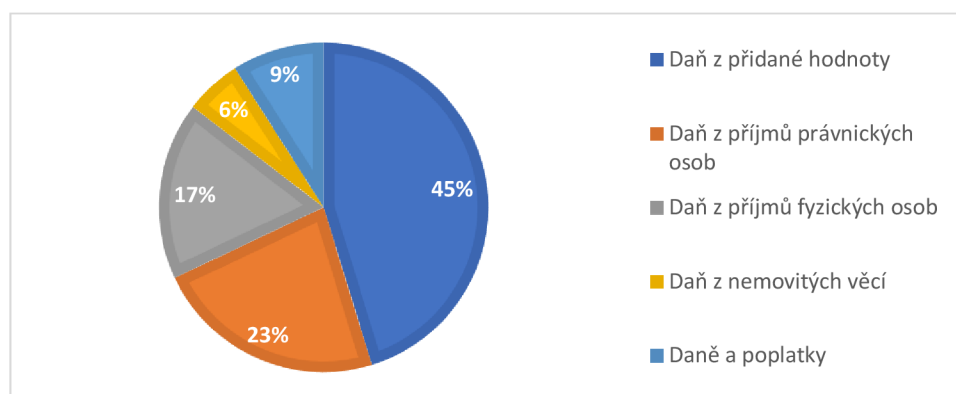

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad 2023

4.1.5 Daňové příjmy obcí Olomouckého kraje v roce 2022

Graf č. 5 uvádí daňové příjmy obcí Olomouckého kraje v roce 2022. Z grafu je patrné, že oproti roku 2021 nejsou razantní rozdíly. Nárůst o 1 % zaznamenala daň z příjmů fyzických osob. Podíl ostatních daní zůstal na stejných hodnotách.

Graf 5 Podíl daňových příjmů obcí Olomouckého kraje za rok 2022

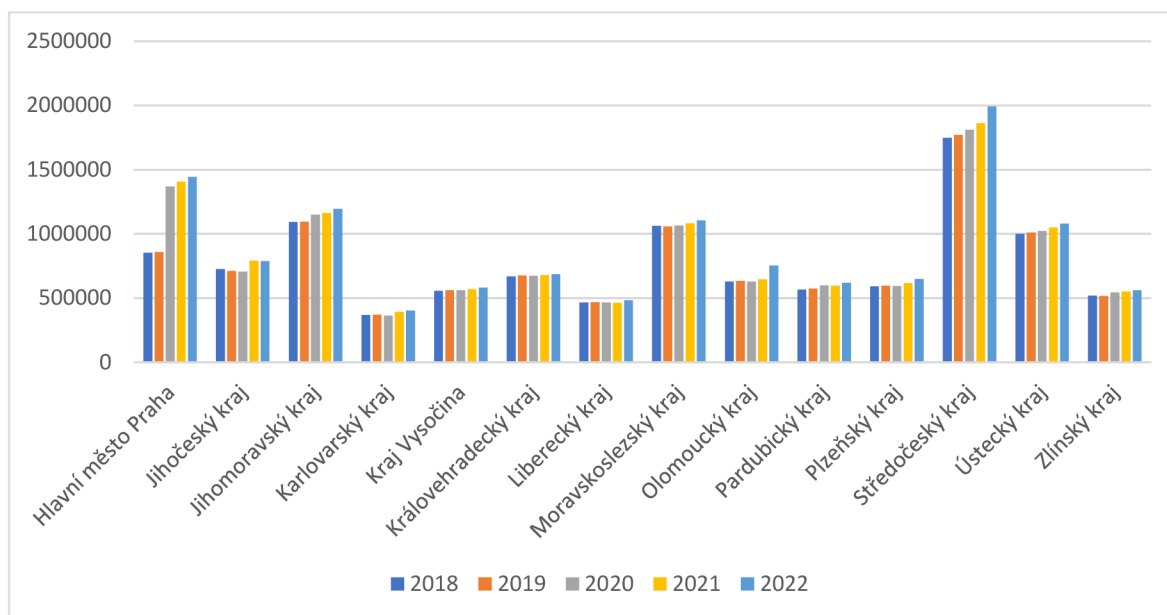
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad 2023

4.2 Srovnání DNV obcí Olomouckého kraje s ostatními kraji České republiky

Graf č. 6 znázorňuje výnosy daně z nemovitých věcí obcí všech krajů České republiky, včetně hlavního města Prahy, za období 2018-2022.

Obce Olomouckého kraje mají osmý nejvyšší výnos z daně z nemovitých věcí. Z provedeného rozboru je zřejmé, že mají srovnatelné příjmy z daně z nemovitých věcí s obcemi Královéhradeckého a Plzeňského kraje. Obce Olomouckého kraje zaznamenaly největší nárůst výnosu daně z nemovitých věcí v roce 2022, a to o 107 251 tis. Kč oproti roku 2021. Nejvyšší výnos z této daně za sledované období má Středočeský kraj, jehož součástí je nejvíce obcí v České republice. Naopak nejnižší příjmy daně z nemovitých věcí za sledované období 2018-2022 jsou zaznamenány u Karlovarského, Libereckého a Zlínského kraje. Tyto kraje mají v porovnání s Olomouckým krajem nižší počet obcí.

Graf 6 Výnos DNV obcí podle krajů České republiky 2018-2022 (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad 2023

4.3 Určice

Obec Určice se nachází v západní části Hané, jihozápadně od Prostějova, v podhůří Dražanské vrchoviny. Podle údajů Českého statistického úřadu k 31. 12. 2022 žije v obci 1 400 obyvatel. Katastrální výměra obce je 1 117 ha. V obci se nachází základní škola, mateřská škola, obchod, hřiště, pošta, zdravotní středisko aj.² Obec neuplatňuje místní koeficient ani koeficient 1,5. Koeficient podle počtu obyvatel má obec stanoven 1,4.

V tabulce č. 9 jsou uvedeny příjmy a výdaje obce Určice v letech 2018 až 2022 v tis. Kč. Tabulka obsahuje schválené a skutečné příjmy a výdaje, dále uvádí výsledná salda schválených a skutečných příjmů a výdajů obce. Obec Určice měla v roce 2018 schodkový rozpočet a od roku 2020 je rozpočet přebytkový. Největší podíl příjmů obce v letech 2018 až 2020 je tvořen z ostatních příjmů, které představují v průměru 68 %, příjmy daňové činí v průměru 27 % z celkových příjmů. Od roku 2021 největší podíl

² OBEC URČICE. *Základní informace o obci* [online]. [cit. 2023-12-21]. Dostupné z: <https://www.urbice.cz/zakladni-informace>

příjmů reprezentují daňové příjmy v průměrné výši 52 % z celkového objemu. Největší daňový příjem za sledované období je příjem z daní, poplatků a jiných obdobných peněžitých plnění v tuzemsku ve výši 57 457 tis. Kč. Nejnižší příjmovou položkou je daň z nemovitých věcí, která za sledované období činila 8 135 tis. Kč. Představuje tak 6,3 % z celkových daňových příjmů. Nedaňové příjmy v jednotlivých letech rostou a v průměru tvoří 7,4 % z celkových příjmů. Skutečné příjmy za všechny sledované roky jsou vždy vyšší než příjmy schválené. Skutečné a schválené výdaje v roce 2019 jsou téměř totožné. V roce 2022 jsou schválené výdaje o 25 302 tis. Kč nižší než skutečné výdaje. V letech 2020 a 2021 jsou schválené výdaje v průměru o 5 535 tis. Kč nižší než skutečné výdaje. V roce 2018 a 2019 je saldo skutečných výdajů v deficitu. Saldo schválených příjmů a výdajů je ve všech letech v deficitu, ale saldo skutečných příjmů a výdajů v letech 2020 až 2022 je přebytkové a dohromady činilo 5 228 tis. Kč.³

³ MONITOR STÁTNÍ POKLADNA. *Účetní jednotka – Obec Určice* [online]. [cit. 2023-12-21]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00288870/prehled?rad=t&obdobi=2311>.

Tabulka 9 Struktura příjmů a výdajů obce Určice v letech 2018-2022 (v tis. Kč)

	Příjmy a výdaje	2018	2019	2020	2021	2022
Schválené příjmy		22 421	74 865	84 774	35 820	32 747
Skutečné příjmy		48 635	80 669	96 559	47 702	61 515
	Daňové příjmy	22 095	24 207	23 565	26 690	31 634
	Daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů	11 186	11 150	10 273	11 162	13 522
	Daně, poplatky a jiná obdobná peněžítá plnění v tuzemsku	8 409	10 531	10 618	12 729	15 170
	Daně a poplatky z vybraných činností a služeb	920	890	1 046	1 159	1 291
	Příjem z majetkových daní	1 580	1 637	1 628	1 639	1 651
	Nedaňové příjmy	3 275	3 876	3 429	6 472	7 754
	Příjem z vlastní činnosti	2 197	2 648	2 445	5 409	6 399
	Přijaté sankční platby a vratky transferů	6	72	100	188	0
	Příjem z prodeje neinvestičního majetku	871	1 156	884	875	1 355
	Ostatní příjmy	23 265	52 586	69 565	14 540	22 127
Schválené výdaje		28 762	128 363	88 410	40 019	35 747
Skutečné výdaje		54 368	128 868	92 302	47 198	61 049
	Běžné výdaje	17 370	17 743	28 641	21 238	27 814
	Kapitálové výdaje	36 998	111 125	63 661	25 960	33 234
Saldo schválených příjmů a výdajů		-6 341	-53 498	-3 636	-4 200	-3 000
Saldo skutečných příjmů a výdajů		-5 733	-48 199	4 257	505	466

Zdroj: Vlastní zpracování, Monitor státní pokladny (2023)

4.4 Myslejovice

Obec Myslejovice se nachází v okrese Prostějov. V obci úředně žije 628 obyvatel. Myslejovice jsou tvořeny ze tří částí: Myslejovice, Kobylničky a Křenůvky. Celková katastrální plocha činí 692 ha. Ve vesnici je základní a mateřská škola, pošta a knihovna. Obec neuplatňuje místní koeficient. Koeficient 1,5 má obec stanoven na chaty a jejich příslušenství. Koeficient podle počtu obyvatel má obec 1,0⁴.

Tabulka č. 10 uvádí schválené i skutečné příjmy a výdaje obce Myslejovice v letech 2018–2022 v tis. Kč. Obec měla do roku 2021 přebytkový rozpočet a v roce 2022 byl rozpočet schodkový. Skutečné příjmy se kromě roku 2018 vždy zvyšují. Nejvyšší zvýšení příjmů oproti minulému roku bylo v roce 2021, kdy se příjmy zvýšily o 4 226 tis. Kč. Nejvyšší položkou příjmů obce jsou daňové příjmy, které v průměru činí 10 079 tis. Kč, tedy 73,06 % z celkových příjmů. Nejnižší příjem z daně z nemovitých věcí byl v roce 2021 ve výši 556 tis. Kč. Každoroční průměrný příjem z daně z nemovitých věcí činí 5,4 % z daňových příjmů. Nedaňové příjmy představují průměrný příjem ve výši 718 tis. Kč, přičemž nejvyšší nedaňový příjem měla obec v roce 2020 ve výši 919 tis. Kč. Ostatní příjmy každoročně rostou, celkem příjmy za období 2018-2022 činí částku 14 987 tis. Kč. Ve sledovaných letech schválené výdaje každoročně převyšují skutečné výdaje. Celkové schválené výdaje jsou ve výši 100 199 tis. Kč a skutečné výdaje 65 885 tis. Kč. Rozdíl mezi skutečnými a schválenými výdaji za období 2018 až 2022 je 34 314 tis. Kč. Saldo skutečných příjmů a výdajů je v letech 2018-2021 přebytkové a v roce 2022 vykazuje deficit. Celkové saldo za období let 2018 až 2022 je přebytkové a činí zisk 3 087 tis. Kč.⁵

⁴ OBEC MYSLEJOVICE. *Základní informace o obci* [online]. [cit. 2023-12-21]. Dostupné z <https://www.myslejovice.cz/obec/>

⁵ MONITOR STÁTNÍ POKLADNA. *Účetní jednotka – Obec Myslejovice* [online]. [cit. 2023-12-21]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00288489/prehled?rad=t&obdobi=2311>

Tabulka 10 Struktura příjmů a výdajů obce Myslejovice v letech 2018-2022 (v tis. Kč)

	Příjmy a výdaje	2018	2019	2020	2021	2022
Schválené příjmy		11 081	11 244	11 975	12 195	15 107
Skutečné příjmy		12 318	11 221	12 112	16 338	16 982
	Daňové příjmy	9 178	9 986	9 348	10 354	11 530
	Daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů	4 036	4 611	4 077	4 405	4 839
	Daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění v tuzemsku	4 226	4 453	4 376	5 041	5 786
	Daně a poplatky z vybraných činností a služeb	354	362	330	357	342
	Příjem z majetkových daní	562	560	564	552	563
	Nedaňové příjmy	906	510	919	668	587
	Příjem z vlastní činnosti	837	367	898	576	585
	Přijaté sankční platby a vratky transferů	68	0	0	0	0
	Příjem z prodeje neinvestičního majetku	0	143	21	92	2
	Ostatní příjmy	2 237	725	1 845	5 315	4 865
Schválené výdaje		17 191	19 556	20 502	20 732	22 218
Skutečné výdaje		9 676	10 759	10 981	16 105	18 364
	Běžné výdaje	9 177	10 083	10 083	9 376	10 278
	Kapitálové výdaje	499	676	898	6 730	8 087
Saldo schválených příjmů a výdajů		-6 110	-8 312	-827	-8 537	-7 111
Saldo skutečných příjmů a výdajů		2 643	462	1 131	233	-1 382

Zdroj: Vlastní zpracování, Monitor státní pokladny (2023)

4.5 Bousín

Obec Bousín leží přibližně 22 km od města Prostějov v Olomouckém kraji ve vrcholové části Dražanské vrchoviny. Tato obec je tvořena ještě další místní částí Repechy. Obě obce mají dohromady 128 obyvatel. Celková katastrální plocha činí 342 ha. V obci nemají školu ani školku či jinou vybavenost, pouze obecní úřad. Obec má obecně závaznou vyhláškou č. 10/2019 upravený místní koeficient ve výši 2,0. Koeficient 1,5 obec stanoven nemá. Koeficient přiřazený podle počtu obyvatel má obec stanoven 1,0.⁶

V tabulce č. 11 jsou uvedeny příjmy a výdaje v letech 2018-2022 v tis. Kč. Jsou zde znázorněny jak schválené a skutečné příjmy, tak i schválené a skutečné výdaje a saldo skutečných a schválených příjmů a výdajů obce. Obec je od roku 2019 ve ztrátě. Skutečné příjmy se za sledované období každoročně zvyšují. Nejvyšší skutečný příjem byl v roce 2021 ve výši 4 952 tis. Kč, kdy oproti roku 2020 vzrostl o 2 604 tis. Kč. Průměrný skutečný příjem za sledované roky činí 4 042 tis. Kč. Nejvyššími příjmy obce jsou příjmy daňové, v průměru tvoří 65,27 % z celkových skutečných příjmů. Nejvyšší daňový příjem jsou daně, poplatky a jiná obdobná peněžítá plnění v tuzemsku, které v průměru každoročně činí 944 tis. Kč. Daň z nemovitých věcí každoročně roste, kdy v roce 2022 je největší nárůst oproti roku 2021 o 35 tis. Kč. Podíl daně z nemovitých věcí na daňových příjmech činí 7,07 %. Výše nedaňových příjmů za sledované období je kolísavá, přičemž extrémní nárůst byl v roce 2022, a to o 704 tis. Kč oproti roku 2021. Ostatní příjmy se také každoročně mění. Nejvyšší byly v roce 2021, kdy oproti roku 2020 vzrostly o 2 337 tis. Kč. Skutečné výdaje obce každoročně převyšují schválené výdaje. Výjimkou jsou roky 2018 a 2020, kdy v roce 2018 jsou skutečné výdaje o 246 tis. Kč nižší než schválené výdaje a v roce 2020 o 45 tis. Kč. Ve sledovaném období je saldo skutečných výdajů v deficitu, přičemž se každoročně navyšuje. Výjimkou je rok 2018, kdy je saldo skutečných výdajů v přebytku. V roce 2022 oproti roku 2021, kdy byl deficit nejvyšší, se ho podařilo snížit o 650 tis. Kč.⁷

⁶ OBEC BOUSÍN. *Základní informace o obci* [online]. [cit. 2023-12-21]. Dostupné z: <https://www.bousin.cz/obec/>

⁷ MONITOR STÁTNÍ POKLADNA. *Účetní jednotka – Obec Bousín* [online]. [cit. 2023-12-21]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00288047/prehled?rad=t&obdobi=2212>

Tabulka 11 Struktura příjmů a výdajů obce Bousín v letech 2018-2022 (v tis. Kč)

	Příjmy a výdaje	2018	2019	2020	2021	2022
Schválené příjmy		2 244	2 289	2 526	2 185	2 416
Skutečné příjmy		2 506	2 573	2 348	4 952	3 787
	Daňové příjmy	2 007	1 975	2 044	2 086	2 440
	Daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů	955	895	819	824	950
	Daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění v tuzemsku	844	884	848	978	1 165
	Daně a poplatky z vybraných činností a služeb	92	80	93	104	110
	Příjem z majetkových daní	116	116	187	180	215
	Nedaňové příjmy	118	431	130	199	903
	Příjem z vlastní činnosti	39	385	94	106	838
	Přijaté sankční platby a vratky transferů	0	8	0	7	0
	Příjem z prodeje neinvestičního majetku	78	39	37	86	65
	Ostatní příjmy	208	166	371	2 708	443
Schválené výdaje		2 244	2 289	2 739	2 756	2 416
Skutečné výdaje		1 998	2 823	2 694	6 285	4 469
	Běžné výdaje	1 814	2 491	1 934	2 988	4 097
	Kapitálové výdaje	184	332	761	3 297	372
Saldo schválených příjmů a výdajů		0	-250	-213	-571	0
Saldo skutečných příjmů a výdajů		507	-250	-346	-1 333	-683

Zdroj: Vlastní zpracování, Monitor státní pokladny (2023)

4.6 Podíl daně z nemovitých věcí na celkových a daňových příjmech obce

Tabulka č. 12 znázorňuje celkové příjmy, daňové příjmy a výši daně z nemovitých věcí vybraných obcí Olomouckého kraje za sledované období 2018-2022 v tis. Kč.

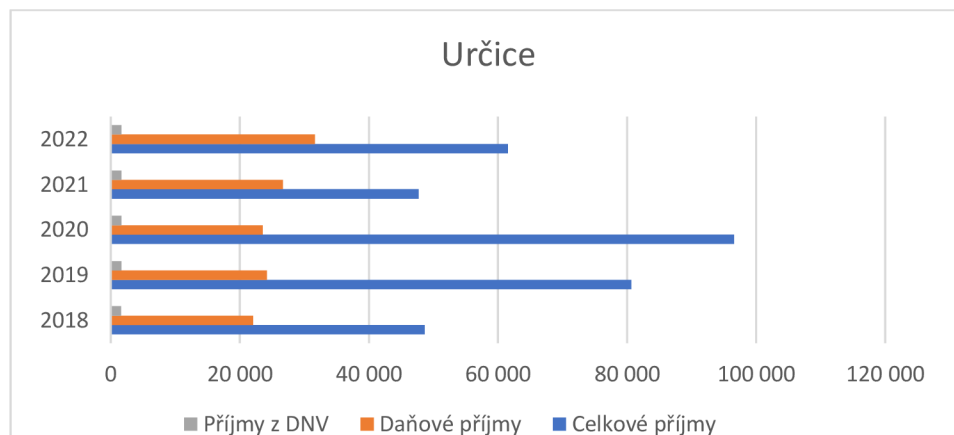
Tabulka 12 Přehled celkových, daňových příjmů obcí a daně z nemovitých věcí

		2018	2019	2020	2021	2022
Určice	Celkové příjmy	48 635	80 669	96 559	47 702	61 515
	Daňové příjmy	22 095	24 207	23 565	26 690	31 634
	Příjmy z DNV	1 580	1 637	1 628	1 639	1 651
Myslejovice	Celkové příjmy	12 318	11 221	12 112	16 338	16 982
	Daňové příjmy	9 178	9 986	9 348	10 354	11 530
	Příjmy z DNV	562	560	564	552	563
Bousín	Celkové příjmy	2 506	2 573	2 348	4 952	3 787
	Daňové příjmy	2 007	1 975	2 044	2 086	2 440
	Příjmy z DNV	116	116	187	180	215

Zdroj: Vlastní zpracování

Z vybraných obcí má největší celkové i daňové příjmy obec Určice. Důvodem je především nejvyšší počet obyvatel, celkem 1 400. Průměrné roční příjmy na jednoho obyvatele byly v roce 2018 přibližně 31 tis. Kč a v roce 2022 se zvýšily na přibližně 43 tis. Kč. Příjem daně z nemovitých věcí je ve srovnávaném období proměnlivý, ročně činí okolo 1 600 tis. Kč. V roce 2022 tvořila daň z nemovitých věcí 5,22 % z daňových příjmů.

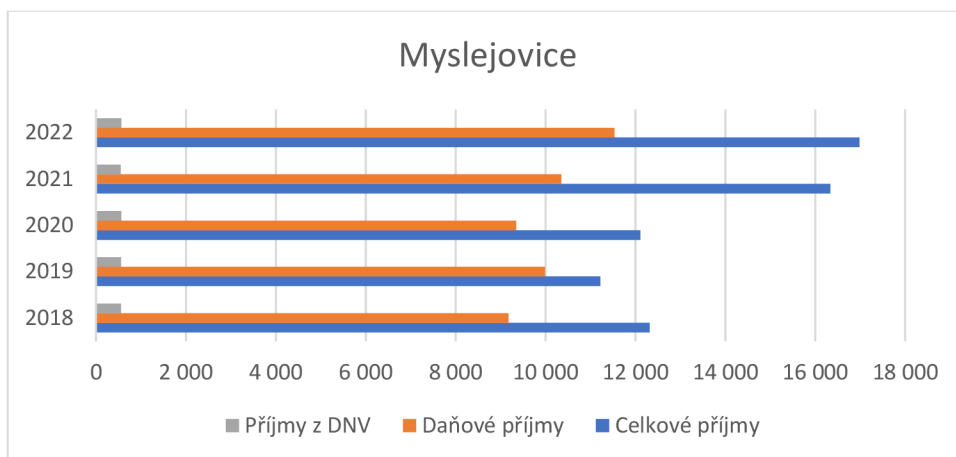
Graf 7 Příjmy obce Určice (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování

Obec Myslejevici má 628 občanů. Celkové roční příjmy činí v průměru 14 163 tis. Kč, z toho tvoří téměř 73 % daňové příjmy. Příjem z daně z nemovitých věcí v roce 2018 byl 562 tis. Kč a v roce 2022 ve výši 563 tis. Kč, rozdíl výnosu je minimální. V roce 2022 činila daň z nemovitých věcí 4,88 % z daňových příjmů.

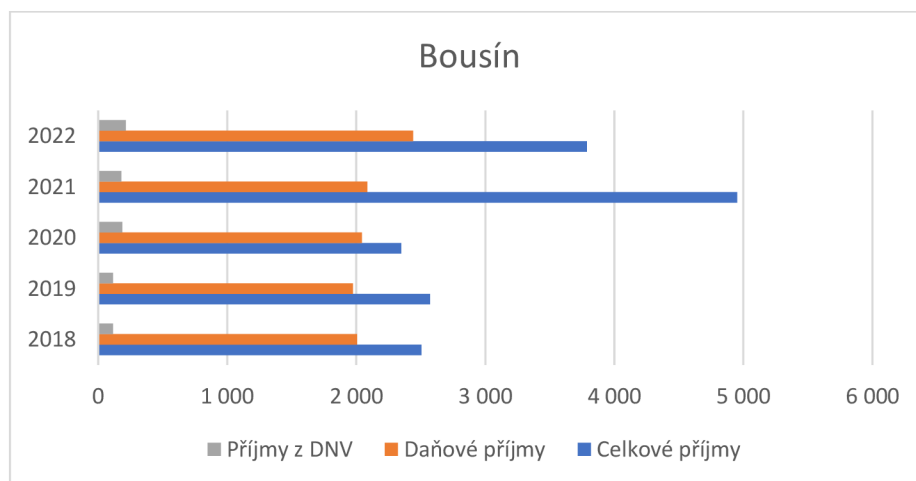
Graf 8 Příjmy obce Myslejevici (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování

Obec Bousín má nejnižší počet obyvatel s počtem 128 občanů. Celkové roční příjmy v letech 2018-2022 činí v rozmezí 2 348 tis. Kč až 4 952 tis. Kč. Příjem z daně z nemovitých věcí v roce 2020 vzrostl o více jak 50 tis. Kč, důvodem nárůstu bylo zvýšení místního koeficientu. Průměrně výnos daně z nemovitých věcí činí 174 tis. Kč za rok. V roce 2022 činila daň z nemovitých věcí 8,81 % z daňových příjmů.

Graf 9 Příjmy obce Bousín (v tis. Kč)

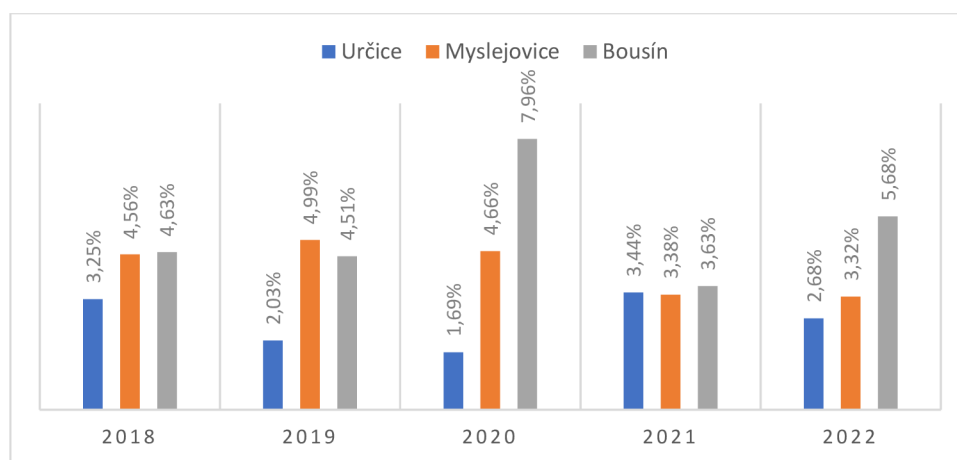

Zdroj: Vlastní zpracování

4.7 Podíl daně z nemovitých věcí na celkových a daňových příjmech obcí v %

V grafu č. 10 je uveden podíl daně z nemovitých věcí na celkových příjmech za roky 2018-2022 v procentech. Ten je za sledované období, kromě roku 2019, nejvyšší v obci Bousín, kde v roce 2020 dosahoval téměř 8 %, v tomto roce nabyla účinnosti obecně závazná vyhláška o místním koeficientu. Naopak skoro nejnižší je v obci Určice.

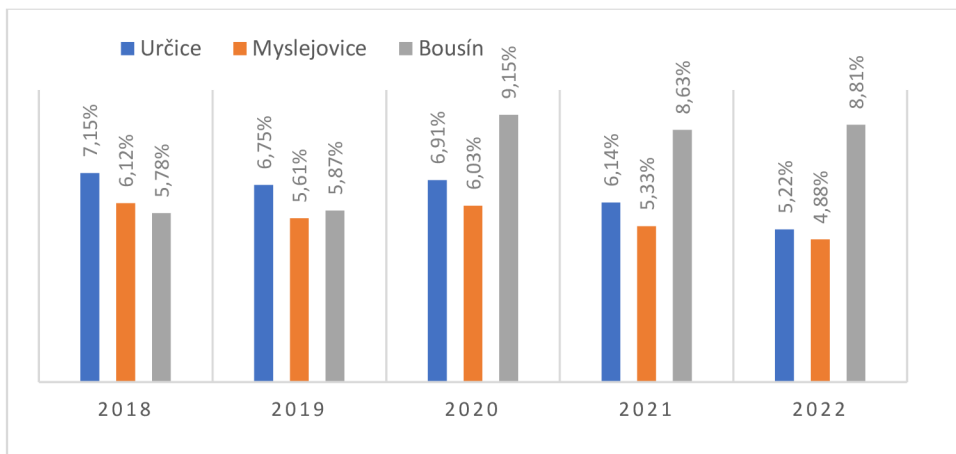
Graf 10 Podíl DNV na celkových příjmech za období 2018-2022 (v %)

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf č. 11 znázorňuje podíl daně z nemovitých věcí na daňových příjmech. Z analýzy je zřejmé, že obec s nejvyšším podílem daně z nemovitých věcí na daňových příjmech je od roku 2020 opět obec Bousín, kdy se ve srovnání s rokem 2019 zvýšil téměř o tři procentní body. Následuje obec Určice, kde podíl daně z nemovitých věcí na daňových příjmech je do roku 2020 poměrně konstantní a od roku 2021 podíl této daně klesá z důvodu zvýšení jiných daňových příjmů. Nejnižší podíl DNV na daňových příjmech má obec Myslejšovice. Tento podíl ve sledovaném období kolísá, přičemž v roce 2022 je dokonce nejmenší.

Graf 11 Podíl DNV na daňových příjmech za období 2018-2022 (v %)

Zdroj: Vlastní zpracování

4.8 Vyhodnocení využívání koeficientů

V tabulce č. 13 je zobrazen počet obyvatel každé obce ke dni 31. 12. 2022, výše místního koeficientu, koeficientu dle počtu obyvatel a uplatnění koeficientu 1,5.

Obec Určice má nejvyšší počet obyvatel a nevyužila zvýšení ani snížení koeficientu podle počtu obyvatel, jeho výše je 1,4. Tato výše je stanovena pro obce od 1 000 do 6 000 obyvatel. Obec se rozhodla nevyužít navýšení místního koeficientu a ani koeficient 1,5.

Obec Myslejovice s počtem 628 obyvatel má stanovený koeficient podle počtu obyvatel ve výši 1,0, který je zákonem o dani z nemovitých věcí stanovený pro obce do 1 000 obyvatel. Obec místní koeficient a koeficient 1,5 jako nástroj pro zvýšení svých příjmů nestanovila.

Obec Bousín má nejnižší počet obyvatel, a to 128, a jako jediná ze sledovaných obcí využívá možnost zvýšení místního koeficientu. Obecně závaznou vyhláškou stanovila jeho výši 2,0 s účinností od roku 2020. Koeficient dle počtu obyvatel má obec základní, tedy ve výši 1,0 pro obce do 1 000 obyvatel. Koeficient 1,5 neuplatňuje.

Tabulka 13 Přehled využívání koeficientů

	Určice	Myslejovice	Bousín
Počet obyvatel k 31. 12. 2022	1400	628	128
Místní koeficient	1,00	1,00	2,00
Koeficient 1,5	neuplatňuje	neuplatňuje	neuplatňuje
Koeficient podle počtu obyvatel	1,40	1,00	1,00

Zdroj: Vlastní zpracování

4.9 Daň z nemovitých věcí s přepočtem na jednoho obyvatele

Tabulka č. 14 znázorňuje počet obyvatel a přepočet daně z nemovitých věcí na jednoho obyvatele za období let 2018 až 2022.

Tabulka 14 Daň z nemovitých věcí na jednoho obyvatele

	2018	2019	2020	2021	2022
Počet obyvatel obce Určice	1364	1 366	1 395	1 401	1 400
Přepočet daně z nemovitých věcí na jednoho obyvatele	1 158 Kč	1 198 Kč	1 167 Kč	1 170 Kč	1 179 Kč
Počet obyvatel obce Myslejovice	667	668	668	656	628
Přepočet daně z nemovitých věcí na jednoho obyvatele	843 Kč	838 Kč	844 Kč	841 Kč	896 Kč
Počet obyvatel obce Bousín	133	134	129	127	128
Přepočet daně z nemovitých věcí na jednoho obyvatele	872 Kč	866 Kč	1 450 Kč	1 417 Kč	1 680 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

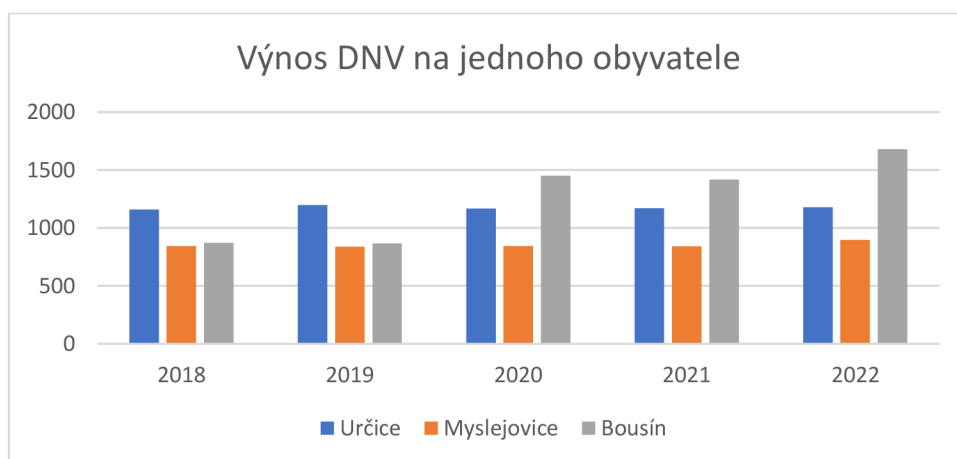
Obec Určice má průměrně nejvyšší počet obyvatel – okolo 1390 – a má nejvyšší příjem z daně z nemovitých věcí v průměrné výši 1 178 Kč na jednoho obyvatele za rok. Obec má základní koeficient podle počtu obyvatel 1,4, místní koeficient a koeficient 1,5 stanovený nemá.

Obec Myslejevici má okolo 628 občanů a výnos daně z nemovitých věcí ve sledovaném období let 2018-2022 se ročně pohybuje v rozmezí 838 Kč – 896 Kč na jednoho obyvatele. Obec má koeficient podle počtu obyvatel v základní výši 1,0 a možnost stanovit místní koeficient a koeficient 1,5 nevyužila.

Obec Bousín je nejmenší ze sledovaných obcí a v průměru má okolo 130 občanů. Obec uplatňuje základní koeficient podle počtu obyvatel ve výši 1,0. Koeficient 1,5 si obec nestanovila. Od roku 2020 určila obecně závaznou vyhláškou místní koeficient ve výši 2,0. Daň z nemovitých věcí činila v roce 2018 částku 872 Kč a v roce 2020 vzrostla na částku 1 450 Kč. I když má obec nejnižší počet obyvatel ze sledovaných obcí, v důsledku zvýšení místního koeficientu má nejvyšší podíl tohoto výnosu na jednoho obyvatele.

Graf č. 12 znázorňuje výnos daně z nemovitých věcí v přepočtu na jednoho obyvatele. V grafickém znázornění lze přehledně vidět, jak stanovení místního koeficientu ovlivnilo výši podílu daně z nemovitých věcí v přepočtu na jednoho obyvatele na dvojnásobek v obci Bousín. Oproti tomu obce bez stanoveného místního koeficientu mají výnos této daně na jednoho obyvatele stále konstantní.

Graf 12 Výnos daně z nemovitých věcí na jednoho obyvatele (v Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování

5 Závěr

Cílem bakalářské práce byla analýza vybraných rozpočtů obcí s ohledem na podíl inkasa daně z nemovitých věcí na daňových a celkových příjmech rozpočtů obcí v Olomouckém kraji a dále analýza využití místního koeficientu jako jedné ze složek daně z nemovitých věcí.

K dosažení tohoto cíle byl použit rozbor rozpočtů a uplatňování koeficientů u tří vybraných obcí Olomouckého kraje – podle počtu obyvatel a rozlohy od jedné z nejmenších (Bousín) přes středně velkou (Myslejovice) až po jednu z větších obcí (Určice) z hlediska uvedených kritérií. Pro sběr a analýzu dat bylo použito údajů Českého statistického úřadu, Finanční správy a aplikace Monitoru státní pokladny za posledních pět let. Na základě výpočtů bylo zjištěno, že u všech zkoumaných obcí jsou daňové příjmy důležitým zdrojem příjmů, na nichž se podílejí více než z poloviny.

Z provedených analýz bylo zjištěno, že žádná ze sledovaných obcí nevyužila koeficient 1,5 ani navýšení koeficientu dle počtu obyvatel. Vyššího místního koeficientu v souladu s vyhláškou o stanovení místního koeficientu pro výpočet daně z nemovitých věcí s účinností od 1. 1. 2020 využila pouze obec Bousín, a to ve výši 2,0. To se projevilo už ve výsledcích za rok 2020, kdy se výnos daně z nemovitých věcí zvýšil téměř o 50 % oproti roku předchozímu, a výnos za rok 2022 už představuje dvojnásobek v porovnání s rokem 2019. Naproti tomu dvě zbývající obce nezaznamenaly za sledované období let 2018-2022 výrazné navýšení inkasa daně z nemovitých věcí. Z toho je zřejmé, že místní koeficient je nástrojem, který může korigovat výši příjmů do rozpočtu obcí a jeho optimální nastavení má své opodstatnění.

Přestože místní koeficient má v rámci výnosů daně z nemovitých věcí největší potenciál, je ze všech koeficientů využíván nejméně. Limitujícím aspektem využití dříve by mohla být skutečnost, že tento koeficient bylo možné stanovit v jedné výši a na celé území obce. Obce často nechtějí zatěžovat své obyvatele vyšší daňovou povinností, přičemž důvody jsou mnohdy hlavně politické. Změna od roku 2021 přináší obcím možnosti nastavit optimálně i tento koeficient a využít ho.

Na základě dostatečných informací získaných rozborem rozpočtů jednotlivých obcí je zřejmé, že se podíl daně z nemovitých věcí ve sledovaném období převážně zvyšuje. Také z pohledu širšího časového horizontu sledování podílu daně z nemovitých věcí jako zdroje příjmů obcí v celé České republice je zřejmá vzestupná tendence tohoto ukazatele.

Co se týká přepočtu výnosu daně z nemovitých věcí na jednoho obyvatele, jeho výše závisí především na počtu obyvatel obce a stanovených koeficientech. V roce 2022 z vybraných obcí byla nejvyšší hodnota průměrného výnosu daně z nemovitých věcí ve výši 1 680 Kč na jednoho obyvatele zjištěna u obce Bousín, která má nejnižší počet obyvatel. Důvodem je právě skutečnost, že tato obec jako jediná má stanovený místní koeficient ve výši 2,0. Obec Určice má druhý nejvyšší příjem z daně z nemovitých věcí na jednoho obyvatele, jeho výše je 1 179 Kč. Nejnižší příjem z výnosu daně z nemovitých věcí na obyvatele ve výši 896 Kč má obec Myslejovice. Poslední dvě obce nevyužívají možnosti vyšší sazby koeficientů.

Ze srovnání vyplývá, že obce své pravomoci k ovlivnění výše daně z nemovitých věcí využívají poměrně málo a se zaváděním místního koeficientu jsou velmi opatrné z již uvedených politických motivů. Úprava výše koeficientů je přitom jednoduchým nástrojem pro zvýšení příjmů do rozpočtů obcí. K pozitivnímu vývoji by mohlo dojít v souvislosti se změnami v komplexní úpravě stanovování místních koeficientů u daně z nemovitých věcí s účinností od 1. 1. 2025.

6 Seznam použitých zdrojů

BOHÁČ, R. Daňové příjmy veřejných rozpočtů v České republice. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013. ISBN 978-80-7478-045-5.

FARVACQUE-VITKOVIĆ, C., a KOPANYI M. Municipal finances: a handbook for local governments. Washington, D. C.: The World Bank, 2013. ISBN 978-0-821-9914-9.

KADERÁBKOVÁ, J., PEKOVÁ, J. Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance. Vyd.1. Praha: Wolters Kluwer, 2012. ISBN 978-80-7357-910-4

KUBÁTOVÁ, K. Daňová teorie a politika. Praha: Wolters Kluwers ČR., 2018. ISBN 978-80-7598-165-3.

MARKOVÁ, H. Finanční hospodaření územních samosprávných celků. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta, 2008. Scripta iuridica, 6. ISBN 978-80-87146-08-8.

NOVOTNÁ, M. a KOUBOVSKÝ P., Zákon o dani z nemovitých věcí: Komentář, Praha: Wolters Kluwers, 2016. ISBN 978-80-7552-002-9.

PEKOVÁ, J. Hospodaření a finance územní samosprávy. Vyd. 1. Praha: Management Press, 2004. ISBN 80-726-1086-4.

PEKOVÁ, J. Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR. Praha: Wolters Kluwer, 2011. ISBN 978-807-7357-614-1.

PEKOVÁ, J., PILNÝ, J. a JETMAR, M. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: ASPI, 2008. ISBN: 978-80-7357-351-5.

PROVAZNÍKOVÁ, R. Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: GRADA Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5921-0.

RADVAN, M. Vlastní daňové příjmy obcí. 1. Vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2011. ISBN 978-80-210-5611-4.

ŘEZNÍČKOVÁ, K. Výlučné daňové příjmy obcí. Olomouc: Iuridicum Olomoucense, 2016. Acta iuridica Olomucensia. Monografie a studie. ISBN 978-80-87382-80-6.

SEDMIHRADSKÁ, L. Rozpočtový proces obcí. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-967-0.

ŠIROKÝ, Jan. Daňové teorie: s praktickou aplikací. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2008. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-80-7400-005-8.

WILSON, Woodrow. The study of administration. In R. J. Stillman, II. Public administration: Concepts and cases, 1887.

Právní předpisy

ÚSTAVA ČR. In: Sběrka zákonů. In: Sběrka zákonů, Česká republika. 1993

ZÁKON ČESKÉ NÁRODNÍ RADY č. 128/2000 Sb., o obcích. In: Sběrka zákonů, Česká republika. 2000

ZÁKON ČESKÉ NÁRODNÍ RADY č. 243/2000 Sb. Zákon o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům. In: Sběrka zákonů, Česká republika. 2000

ZÁKON ČESKÉ NÁRODNÍ RADY č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí. In: Sběrka zákonů, Česká republika. 1992

ZÁKON ČESKÉ NÁRODNÍ RADY č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. In: Sběrka zákonů, Česká republika. 2012

ZÁKON ČESKÉ NÁRODNÍ RADY č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. In: Sběrka zákonů, Česká republika. 1992

ZÁKON ČESKÉ NÁRODNÍ RADY č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí. In: Sběrka zákonů, Česká republika. 1992

ZÁKON ČESKÉ NÁRODNÍ RADY č. 16/1993 Sb., o dani silniční. In: Sběrka zákonů, Česká republika. 1993

ZÁKON ČESKÉ NÁRODNÍ RADY č. 187/2016 Sb., o dani z hazardních her. In: Sbíрка zákonů, Česká republika. 2016

ZÁKON č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. In: Sbíрка zákonů, Česká republika. 2004

ZÁKON č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních. In: Sbíрка zákonů, Česká republika. 2003

Internetové zdroje

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Příjmy územních rozpočtů* [online]. [cit. 2023-12-21]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt-vyhledavani&z=T&f=TABULKA&katalog=all&vyhltext=p%25C5%2599%25C3%25ADjmy%2Bbrozpo%25C4%258Dt%25C5%25AF&bkt=cMWZw61qbXkgcm96cG_EjXTFrw..&pvo=FIN02&str=v24&u=v4__VUZEMI__100__3123

OBEC URČICE. *Základní informace o obci* [online]. [cit. 2023-12-21]. Dostupné z: <https://www.urcice.cz/zakladni-informace>

MONITOR STÁTNI POKLADNA. *Účetní jednotka – Obec Určice* [online]. [cit. 2023-12-21]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00288870/prehled?rad=t&obdobi=2311>:

OBEC MYSLEJOVICE. *Základní informace o obci* [online]. [cit. 2023-12-21]. Dostupné z: <https://www.myslejovice.cz/obec/>

MONITOR STÁTNI POKLADNA. *Účetní jednotka – Obec Myslejovice* [online]. [cit. 2023-12-21]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00288489/prehled?rad=t&obdobi=2311>

OBEC BOUSÍN. *Základní informace o obci* [online]. [cit. 2023-12-21]. Dostupné z: <https://www.bousin.cz/obec/>

MONITOR STÁTNI POKLADNA. *Účetní jednotka – Obec Bousín* [online]. [cit. 2023-12-21]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00288047/prehled?rad=t&obdobi=2212>

Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk

6.1 Seznam obrázků

Obrázek 1 Schéma rozpočtového procesu obce.....	21
---	----

6.2 Seznam tabulek

Tabulka 1 Počet členů zastupitelstva dle počtu obyvatel.....	16
Tabulka 2 Běžný rozpočet obce	19
Tabulka 3 Přímé daně	27
Tabulka 4 Nepřímé daně.....	27
Tabulka 5 Sazby daně z pozemků.....	30
Tabulka 6 Sazby daně ze staveb a jednotek.....	33
Tabulka 7 Koeficient dle počtu obyvatel	34
Tabulka 8 Daňové příjmy obcí Olomouckého kraje v letech 2019-2022 (v tis. Kč).....	36
Tabulka 9 Struktura příjmů a výdajů obce Určice v letech 2018-2022 (v tis. Kč).....	42
Tabulka 10 Struktura příjmů a výdajů obce Myslejovice v letech 2018-2022 (v tis. Kč)....	44
Tabulka 11 Struktura příjmů a výdajů obce Bousín v letech 2018-2022 (v tis. Kč)	46
Tabulka 12 Přehled celkových, daňových příjmů obcí a daně z nemovitých věcí	47
Tabulka 13 Přehled využívání koeficientů.....	51
Tabulka 14 Daň z nemovitých věcí na jednoho obyvatele	51

6.3 Seznam grafů

Graf 1 Podíl daňových příjmů obcí Olomouckého kraje za rok 2018	37
Graf 2 Podíl daňových příjmů obcí Olomouckého kraje za rok 2019	37
Graf 3 Podíl daňových příjmů obcí Olomouckého kraje za rok 2020	38
Graf 4 Podíl daňových příjmů obcí Olomouckého kraje za rok 2021	38
Graf 5 Podíl daňových příjmů obcí Olomouckého kraje za rok 2022	39
Graf 6 Výnos DNV podle krajů České republiky 2018-2022 (v tis. Kč).....	40
Graf 7 Příjmy obce Určice (v tis. Kč)	47
Graf 8 Příjmy obce Myslejovice (v tis. Kč)	48
Graf 9 Příjmy obce Bousín (v tis. Kč)	48
Graf 10 Podíl DNV na celkových příjmech za období 2018-2022 (v %).....	49
Graf 11 Podíl DNV na daňových příjmech za období 2018-2022 (v %).....	50
Graf 12 Výnos daně z nemovitých věcí na jednoho obyvatele (v Kč)	52

6.4 Seznam použitých zkratk

DNV	daň z nemovitých věcí
-----	-----------------------